

Povežimo vse, kar je dobrega

Murska Sobota je bogatejša za drevored Martina Luthra, ki predstavlja zgodovinsko os med evangeličansko cerkvijo in Soboškim gradom.

Slovesnosti ob otvoritvi sta se med drugimi udeležila tudi škof evangeličanske cerkve v Sloveniji mag. Geza Filo in škof katoliške

cerkve dr. Peter Štumpf. »Vesel sem, da sta danes z nami škofa evangeličanske in katoliške cerkve. Naša kultura je povezanost obeh,« je na otvoritvi izpostavil župan Aleksander Jevšek. Otvoritev drevoreda je označil za praznik povezovanja zgodovine in prihodnosti. »Različne verske skupnosti prispevajo k verski pluralnosti naše družbe ter k ozračju svobodnega verovanja in mišljenja. Vsak človek se danes lahko svobodno odloči, v kaj bo veroval. To svobodo smo dolžni

negovati,« je med drugim povedal Geza Filo. Na drugi strani je Peter Štumpf v nagovoru izrekel prošnjo za Mursko Soboto, da bi leta 2019, ob 100. obletnici združitve Prekmurja z matičnim narodom, sredi krožišča iz bakovske strani, ki je blizu katoliškega župnišča in stolnice, postavili bronasti kip sv. Nikolaja. Prav tako je prosil za pomoč pri ureditvi trga pred stolno cerkvijo sv. Nikolaja ter pri postavitvi spomenika svetih Cirila in Metoda na tem trgu ter doprs-

nih kipov slovenskih narodnih buditeljev, katoliških duhovnikov. Če bo torej šlo za nadaljevanje kulture povezanosti in pluralnosti ver ter iskanje dobrega, bomo prav gotovo lahko ponosni na svojo zapuščino. Ravno prazniki so pogosto čas, ko iščemo več. Najsi bodo to notranja ali zunanja iskanja. Pomembno se je samoizpraševati in iskati tisto, kar nam daje občutek globljega notranjega zadovoljstva. Če je to obdobje za nekoga priložnost, da si vzame več

časa zase in bližnje, naj bo to trenutek za premislek o iskanju dobrega. Če znamo povezati tisto, kar je dobrega v nas in drugih, smo zagotovo bližje boljšemu, dobremu, lepšemu. Nekaj tega boste gotovo lahko našli tudi v številnih dogodkih, ki jih boste imeli na voljo v teh dneh v naši občini. Upamo, da boste skupaj s tem našli še notranje zadovoljstvo in ga povezali v zaokroženo celoto. Želimo vam prijetne praznike in obilo dobrega.

Predlog proračuna Mestne občine Murska Sobota / strani 4 in 5

Sodelovanje v korist vseh občanov / stran 14

»Fantje smo si 'naglednili dikline' in jih peljali plesat« / stran 17

Družinski tandem iz Bakovcev osvojil naslov državnih prvakov

Sekcija slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije je letošnjo mednarodno humanitarno akcijo in 19. tekmovanje slikopleskarjev organizirala v Veržeju. V enem dnevu so na tradicionalni akciji, tokrat v enoti Dom v OŠ Veržej, prenovili štiri bivalne enote za otroke. Zbralo se je 91 slikopleskarjev, od tega tretjina tujih. Na koncu sta naslov državnih prvakov osvojila Avgust in Uroš Srež iz Bakovcev (na fotografiji v sredini). / Foto: Anže Petkovšek

Milanovu nagrada za dobro delo

Društvo novinarjev Slovenije je podelilo nagrade Čuvaj/Watchdog za izstopajoče novinarske in fotoreporterske dosežke v letošnjem letu. Med prejemniki je bil tudi novinar Vestnika Timotej Milanov. Nagrado za izstopajoč novinarski dosežek je prejel za zgodbo o Radiu Murski val, ki ga je želelo kupiti javno podjetje CEROP, ki je v lasti vseh 27 pomurskih občin. / Foto: Matej Povše

Tradicionalni malijski ritmi zazveneli v Grajski dvorani

V Grajski dvorani v Murski Soboti se je predstavila etno glasbena skupina Maribum Afriqui, ki je februarja lani nastala na glasbeni rezidenci slovenskih glasbenikov v Bamaku, glavnem mestu Malija. Začel se je ustvarjalni vrtinec, prepleten z malijskimi tradicionalnimi melodijami in ritmi, ki so dobili zahodnjaško (ponekod celo z elementi slovenskih narodnih) preobleko in avtorske aranžmaje, ki jih zdaj predstavljajo po različnih slovenskih mestih. / Jasmina Muhič

Upokojeni sodelavci občine so se srečali

V današnjem času, ko smo ljudje vse bolj zasedeni z delom, si je zelo koristno vzeti čas za druženje in klepet s tistimi, ki so v preteklosti s svojim delom omogočili razvoj določenega okolja. To so počeli seveda tudi nekdanji zaposleni na veliki občini Murska Sobota. V znak zahvale in utrjevanja vezi so se nedavno srečali tudi z vodstvom sedanje murskosoboške občine. / Foto: arhiv MOMS

Z lutkovno predstavo ogreli srca otrok in starejših

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota je Waldorfski vrtec Pomurje v družbi s Prijatelji waldorfske pedagogike v Pomurju pripravil lutkovno predstavo »Deklica s svetilko«. Predstava, ki je bila sicer namenjena predšolskim otrokom, je ogrela tudi srca starejših. Ročno izdelane lutke in vsebina pravljice so gledalce popeljale na pot odkrivanja ljubezni in svetlobe, ki jo vsak nosi v sebi in želi deliti z drugimi. / Jasmina Muhič

S prenovljeno trgovino tudi nova delovna mesta

Lidl Slovenija je na Lendavski ulici v Murski Soboti odprl popolnoma prenovljeno trgovino. Prodajni prostor s 1400 kvadratnimi metri površine je oblikovan bolj sodobno, blagajne so kupcem prijaznejše, saj imajo podaljšan pult, kar omogoča lažje pospravljanje nakupljenih izdelkov, kupcem so v novi poslovalnici na voljo sanitarije. Prenovljena trgovina prinaša tudi nekaj novih delovnih mest in sinergijske učinke na lokalno gospodarstvo. / Foto: Melita Marič

Kam za praznike?

Ksenija Glažar

Mestna občina Murska Sobota skupaj z javnimi zavodi pripravlja številne dogodke za različne generacije.

Praznično decembrsko dogajanje se je v Murski Soboti začelo z Miklošovim senjem. Ta dan so prižgali tudi praznično okrasitev v središču mesta in odprli drsališče. Praznična okrasitev mestnega središča zajema okrasitev Slovenske, Kocljeve in Slomškove ulice ter Trga zmage in Trubarjevega drevereda. Novost je okrasitev Ulice Štefana Kovača in novega drevereda Martina Luthra. Trubarjev drevored bodo krasili lampijoni, ki so jih izdelali v Mikku. Kar šestdeset lampijonov so v lanskem letu izdelali dijaki in učenci osnovnih in srednjih šol ter s tem ustvarjalnim pristopom soustvarili praznično razsvetljavo.

Brezplačno drsanje do konca januarja

Na Trgu kulture je istega dne začelo obratovati drsališče, ki bo za občane naše občine in za nepridobitne ustanove s sedežem v mestni občini brezplačno na voljo vse do konca januarja.

Hiška prazničnih dobrot na Slovenski ulici

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je za kulinarčno decembrsko razvajanje poskrbel s Hiško prazničnih dobrot pred Hranilnico prekmurskih dobrot. Do konca decembra vas vsak dan (razen nedelje) med 11. in 18. uro vabijo na praznične dobrote in tople napitke različnih ponudnikov. Pripravili so tudi okuševalnice oziroma degustacijske tedne, ko se bo na jedilniku vedno našlo nekaj novega.

Tridnevni Božični sejem

Med 20. in 22. decembrom občina in omenjeni zavod pripravljata Božično senje. Več kot dvajset rokodelcev bo na stojnicah na Slovenski ulici ponujalo svoje izdelke, na osmih pa bodo poskrbeli za kulinarčno ponudbo. V popoldanskem času bo vse dni raznolik program za vse generacije. Ob 16. uri bodo prišli na vrsto najmlajši. V petek jih bo obiskal dedek Mraz. Ob 17. in 18. uri pa bodo obiskovalci lahko prisluhnili različnim glasbenim skupinam.

Pravljčna dežela na Trgu zmage

Za najmlajše so na Trgu zmage poskrbeli s Pravljčno deželo z znani-

mi liki iz pravljic, kot so »Rdeča kapica«, »Volk in sedem kozličkov« ter druge. Udeležite se lahko pravljčnih ur na prostem, ki bodo v torek, 19. decembra, ob 17. uri in v četrtek, 21. decembra, ob 10. uri.

Silvestrovanje z Niko Zorjan in skupino Blue Planet

31. decembra bo tudi letos v središču mesta potekalo silvestrovanje na prostem, ki se bo ob 17. uri začelo s silvestrovanjem za najmlajše. Ob 22. uri bodo nastopili Nika Zorjan in skupina Blue Planet, ob polnoči pa bo sledil polnočni ognjemet.

Številni kulturni dogodki

Vabljeni ste tudi na pestro kulturno dogajanje v Gledališču Park, med drugim 20. decembra na Beli božič s tremi tenorji. V Mladinskem informativnem in kulturnem klubu bo 25. decembra tradicionalni božični koncert. Tokrat bo nastopila skupina Disciplin A Kitschme. »S številnimi prazničnimi dogodki razveseljujemo obiskovalce in soustvarjamo pozitivno vzdušje v prazničnem obdobju, ko si vsi prizadevamo za solidarnost, strpnost in dobrobit med ljudmi,« pravijo v ZKTŠ Murska Sobota.

Srečno!

Pred nami so še zadnji dnevi leta. Murska Sobota je že odeta v praznično podobo, ki jo polni pestro praznično dogajanje s koncerti, sejmom in drsališčem.

Želim si, da se v božičnem in novoletnem času srečamo. Topel stisk rok, iskrena beseda in prijazen pogled iz oči v oči naj praznične dni napolnijo s povezanostjo mesta in skupnosti, ki ju skupaj živimo.

Zapomnimo si letošnje leto po dobrih stvareh. Naše gospodarstvo nadaljuje z razvojnim prebojem regije, za nami je dobra letina, mesto in javne institucije so delovali s polnim zagonom, v celotni družbi sem letos videl velik ustvarjalni zanos. To me veseli. Delo nas povezuje, ideje navdihujejo, rezultati opogumljajo. Naj ta energija traja, ker je njen rezultat boljša Sobota in boljše Pomurje.

Tudi na občini zaključujemo leto in se na polno pripravljamo na novo. Začenjamo z obravnavo proračuna, ki zame pomeni vrhunec vseh naporov, odkar imam čast in zaupanje voditi naše mesto. V njem se namreč zaokrožujejo projekti in učinki, ki Mursko Soboto spreminjajo v mesto visoke kakovosti življenja. Po obsegu je proračun največji doslej, ker uspešno črpamo evropska in državna razvojna sredstva, da izboljšamo razvojne možnosti ter cestno, športno, komunalno in drugo javno infrastrukturo. A ob veliki investicijski naravnosti v proračunu krepimo tudi vrsto drugih ukrepov, s katerimi skrbimo za ranljive med nami, še zlasti za otroke, mlade, družine in starejše. Zato je to proračun z velikim razvojnim nabojem – in tudi z velikim srcem.

Velike premike lahko dosegamo, če nas družijo skupni cilji, če se okoli njih povezujemo in se zanje borimo. V tem vidim nov optimizem regije. Pomurje je uspešno, ker se gospodarsko krepimo, ker zaposlenost raste in ker z novimi projekti spreminjamo možnosti regije na boljše. Vendar se uspešnost naj meri zlasti po tem, v kolikšni meri znamo biti človek človeku. Da s častjo, odgovornostjo in zanosom skrbimo drug za drugega. V takšno Pomurje verjamem. Vem, da lahko takšni sežemo po novih ciljih regije ter jih s predanostjo in delom dosežemo.

O viziji mesta sem veliko govoril in večkrat pisal. To se mi zdi bistveno: da z vero v svojo prihodnost, v svoje možnosti in tudi v sposobnost, da dosežemo svoje cilje, navdihnemo drug drugega in celotno skupnost. Ta energija nam daje zalet, nas opogumlja in motivira, da s predanim delom dosežemo svoje zmage. Za srečno in zdravo življenje, za uspešna in prodorna dejanja. Za povezano in skrbno skupnost.

Želim vam čudovite praznike, ki jih naj napolnijo trenutki z najdražjimi. Preživimo jih tudi skupaj, v pestrem soboškem prazničnem utripu. Da povezani drug drugemu in vsem skupaj voščimo vse dobro.

Vaš župan,
dr. Aleksander Jevšek

Praznično dogajanje v Murski Soboti

- **Hiška prazničnih dobrot**, pred Hranilnico prekmurskih dobrot na Slovenski ulici, do konca decembra, vsak dan (razen nedelje) med 11. in 18. uro
- **Pravljčne ure ob Pravljčni deželi**, na Trgu zmage, 19. 12. 2017 ob 17. uri in 21. 12. 2017 ob 10. uri
- **Beli božič s tremi tenorji**, Gledališče Park, 20. 12. 2017
- **Božično senje**, Slovenska ulica, od 20. do 22. 12. 2017
- 20. 12. 2017:** ob 16. uri otroški pevski zbor OŠ II Murska Sobota
- ob 17. uri prihod vrtčevskih otrok z lučkami, sledila bosta predstava »Čarobna smrečica« glasbenega gledališča Melite Osojnik ter nastop otrok in vzgojiteljic Vrtca Murska Sobota
- ob 18. uri koncert Take Nine Orchestra
- 21. 12. 2017:** ob 16. uri Sten Vilar z Novoletnim vrtljakom
- ob 17. uri koncert Karin Zemljič in Mateja Brodarja
- ob 18. uri koncert moške vokalne skupine Aeternum
- 22. 12. 2017:** ob 16. uri Lutkovno gledališče Pika s predstavo Svetlane Makarovič »Maček Mačkursson«, nato bo sledil prihod dedka Mraza
- ob 17. uri koncert vokalne skupine Beletinke
- ob 18. uri koncert zasedbe Moirissimo (Organizator si pridružuje pravico do sprememb programa. Spremljajte spletno stran <http://www.zkts-ms.si> ali stran na Facebooku Zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobota.)
- **Silvestrovanje na prostem**, 31. 12. 2017 ob 17. uri silvestrovanje za otroke, ob 22. uri nastop Nike Zorjan in skupine Blue Planet, ob polnoči polnočni ognjemet
- **Drsališče**, na Trgu kulture, do konca januarja

Med 20. in 22. decembrom občina in Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota pripravljata Božično senje, ki bo potekalo na Slovenski ulici.

MURSKA SOBOTA, MESTO ZA VISOKO KAKOVOST ŽIVLJENJA

OBJAVA MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA
O PREDLOGU PRORAČUNA MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 2018

GLAVNE ZNAČILNOSTI PRORAČUNA ZA LETO 2018

NAJVIŠJI OBSEG
mestnega proračuna do sedaj.

URAVNOTEŽEN PRORAČUN
brez dodatnega lastnega zadolževanja.

REKORDNO ČRPANJE
evropskih in državnih razvojnih sredstev.

NALOŽBE V RAZVOJ
in boljšo mestno infrastrukturo.

SKRIB ZA SOČLOVEKA
s socialno naravnostjo.

PRAVOČASNOST
priprave in sprejema.

PRORAČUNSKA BILANCA

IZRAVNAN PRORAČUN ZA ZDRAVE JAVNE FINANCE

Občinski proračun na prihodkovni strani (skupaj s prenešenim presežkom iz leta 2017) obsega 27.920.516 €, prav toliko pa se načrtuje tudi odhodkov, s čimer bo mesto proračunsko leto 2018 zaključilo z izravnanim proračunom.

PRIHODKI 27.920.516 €

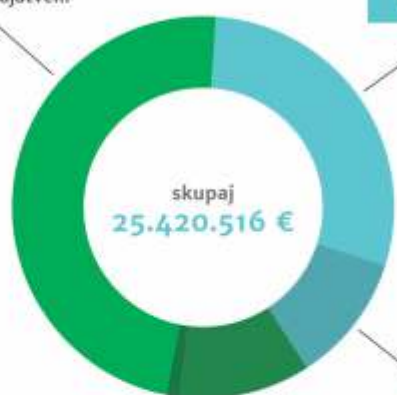
ODHODKI 27.920.516 €

48%

davčni prihodki
12.159.640 €
dohodnina, davki, nadomestila
za uporabo stavbnih zemljišč,
občinske dajatve...

29%

EU in državni viri
7.246.823 €
sofinanciranje
razvojnih projektov

1%

ostali prihodki
352.821 €
prodaja kapitalnih
deležev, donacije...

11%

kapitalski prihodki
2.911.933 €
prodaja stavbnih in
kmetijskih zemljišč,
zgradb, prostorov in
osnovnih sredstev

11%

nedavčni prihodki
2.749.299 €
najemnine, koncesije,
parkirnine, sponzorstva,
komunalni prispevki,
dividende...

PRIHODKI PRORAČUNA

REKORDNO ČRPANJE EVROPSKIH IN DRŽAVNIH SREDSTEV

V letu 2018 bo Murska Sobota pospešeno črpala evropska in državna razvojna sredstva, zaradi česar je načrtovan proračun najvišji doslej. Evropski in državni viri tako predstavljajo kar 29 % prihodkov, kar predstavlja več kot 7 milijonov evrov. Zadolževanje se ohranja na dosednji ravni (ca. 67 % možne zadolžitve, lastno zadolževanje ni planirano).

PRESEŽEK 2017

Med prihodki proračuna v letu 2018 je tudi predviden presežek v višini 2,5 milijona evrov, ki je nastal z dobrim gospodarjenjem v letošnjem letu. Visok presežek je posledica ustvarjenih kupnin za zemljišča v Severni obrtni industrijski coni, davka od loterijskih dobitkov, sredstev pomurskega zakona in že najetega dolgoročnega kredita za izvedbo evropskih projektov.

1.500.000 €
kredit

250.000 €
davek od loterijskega
dobitka

500.000 €
pomurski
zakon

544.000 €
prodaja zemljišč za
nove naložbe v SOIC

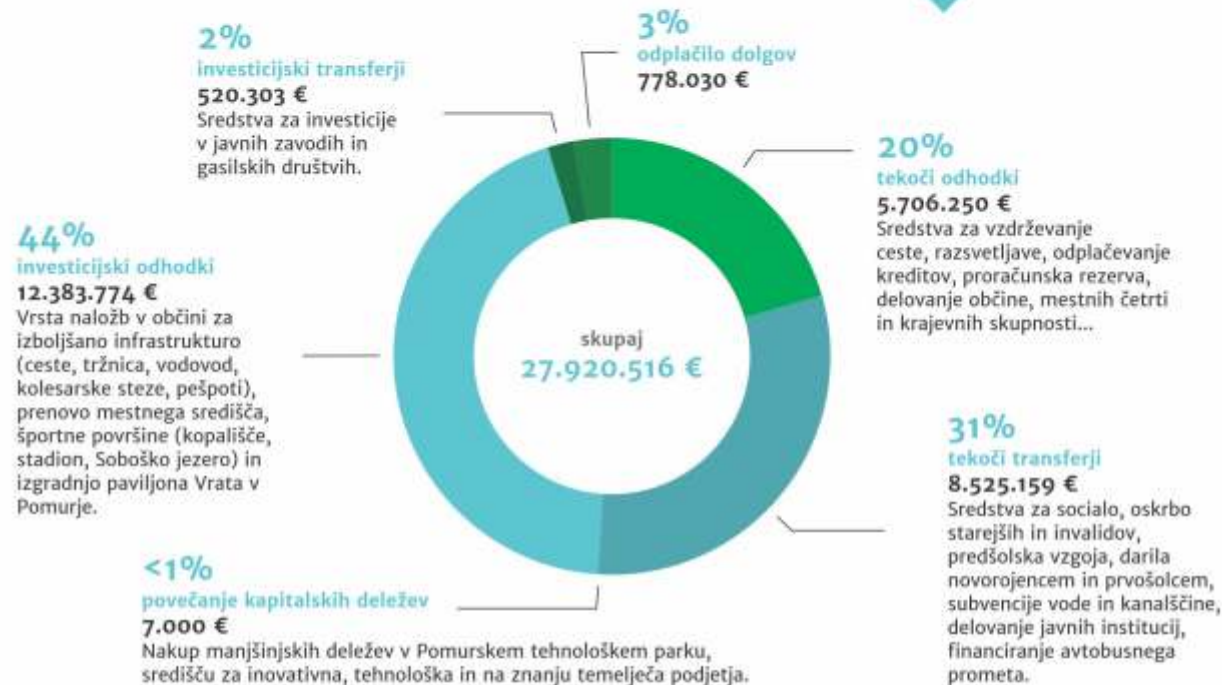
MESTNA OBČINA
MURSKA SOBOTA

Objava Mestne občine Murska Sobota je namenjena obveščanju javnosti za transparentno in vključujoče načrtovanje Proračuna Mestne občine Murska Sobota za leto 2018. Mnenja, predloge in vprašanja naslovite na kabinet.zupana@murska-sobota.si.

ODHODKI

INTENZIVNI
NALOŽBENI CIKEL
ZA BOLJŠE RAZVOJNE
MOŽNOSTI

Največji delež odhodkov predstavljajo investicije. S temi naložbami občina uresničuje ambicijo, da Murska Sobota postane privlačno in konkurenčno mesto, ki učinkovito zadovoljuje potrebe ljudi. Največji delež investicijskih sredstev se namenja revitalizaciji Soboškega jezera in ureditvi paviljona ob njem, prenovi mestnega središča, ureditvi cest in kolesarskih stez ter športni infrastrukturi (stadion Fazanerija in sanacija letnega kopališča).

KAKOVOST ŽIVLJENJA

OB VISOKIH
AMBICIJAH OSTAJA
NA PRVEM MESTU
SKRB ZA LJUDI

Mestna občina Murska Sobota z javnimi sredstvi skrbi za vrsto potreb občanov, od najmlajših do najstarejših, med njimi pa še posebej za vse ranljive skupine in posameznike. Mursko Soboto želimo z razvojem in vsakodnevno skrbjo za sočloveka razvijati v mesto visoke kakovosti življenja. Zato občina financira vrsto dejavnosti za vse generacije.

DARILO OB ROJSTVU

88.000 €

Kot družinam prijazna občina namenimo ob rojstvu otroka darilo v višini 500 €.

ŠOLSKE POTREBŠČINE

27.500 €

Sofinanciranje šolskih potrebščin za prvošolčke.

PREDŠOLSKA VZGOJA

3.069.711 €

Občina plača razliko med ceno in plačili staršev, financira dejavnost vrtcev in dodatne programe.

PREVOZI OSNOVNOŠOLCEV

155.000 €

Varna pot v šolo z brezplačnimi prevozi za učence, ki so od šole oddaljeni več kot 4 kilometre.

ŠTIPENDIJE

180.000 €

Občina preko javnega razpisa podeljuje štipendije za nadarjene študente.

IZOBRAŽEVANJE

1.138.293 €

Sofinanciranje osnovnih šol, investicijsko vzdrževanje, glasbeno šolstvo, podjetniški krožek, izobraževanje odraslih.

ŠPORT

1.271.592 €

Ob investicijah občina sofinancira letni program športa in športno rekreacijo šolarjev.

ZDRAVJE

543.031 €

Preventivni programi, nujno zdravstveno varstvo za osebe brez zavarovanja, investicije v ZD.

KULTURA

1.150.945 €

Sofinanciranje knjižnice, umetniških programov in ljubiteljske kulture.

SOCIALNO VARSTVO

1.216.940 €

Socialne pomoči, varstvo invalidov, družinski pomočnik, subvencioniranje najemnin, pomoč družini na domu, dejavnost nevladnih organizacij.

ZAŠČITA IN REŠEVANJE

315.950 €

Financiranje sistema zaščite in reševanja, nakup opreme za civilno zaščito, sofinanciranje gasilskih društev.

ZAPOSLJIVOST

103.000 €

Mesto sofinancira javna dela in podjetniško izobraževanje mladih do 30 let.

MESTNI AVTOBUS

120.000 €

Financiranje Sobočanca, mestnega avtobusa.

SUBVENCije CENE VODE

59.640 €

Občina subvencionira ceno oskrbe s pitno vodo.

SUBVENCije KANALŠČINE

168.076 €

Občina sofinancira omrežnino za odvajanje padavinske vode.

NAJPOMEMBNEJŠE INVESTICIJE

VRATA V POMURJE

4.192.617 €

Paviljon, nov turistični, poslovni, športni, doživljajski in kulturni center regije.

SOBOŠKO JEZERO

1.458.895 €

Kopališče s pontonom, motorični park, prostor za prireditve in piknike.

MESTNO SREDIŠČE

864.384 €

Nadaljevanje prenove mestnega središča z urejanjem Trga zmage.

PROMET IN CESTE

1.966.349 €

Urejanje prometa, prenova lokalnih cest, vzdrževanje mestnih ulic in javnih poti.

STADION FAZANERIJA

403.000 €

Osvetlitev stadiona z reflektorji.

KOLESARSKE STEZE

865.538 €

Celovit projekt ureditve kolesarskih stez in povezav v Murski Soboti.

KOPALIŠČE

172.000 €

Sanacija letnega kopališča.

MESTNA TRŽNICA

100.000 €

Obnova strehe na mestni tržnici.

Jože Casar: 1956–2017

V 62. letu starosti je umrl nekdanji podžupan in mestni svetnik Mestne občine Murska Sobota Jože Casar, ki je funkciji podžupana in mestnega svetnika opravljal v letih od 2006 do 2014. V srca ljudi se je zapisal kot dobrovoljen in družaben človek, vedno pripravljen na pogovor. Naj počiva v miru.

Objavljamo vprašanja in pobude, ki so jih člani mestnega sveta imeli v nadaljevanju 24. seje mestnega sveta. Odgovarjal je župan dr. Aleksander Jevšek. Del vprašanj in pobud s 24. seje in celotna s 25. seje bomo zaradi prevelikega obsega objavili v naslednji številki Soboških novin.

Vprašanja oziroma pobude so na 24. seji imeli naslednji svetniki:

Mag. Anton ŠTIHEC:

Povedal je, da je komisija za statutarne in pravna vprašanja 7. septembra letos sprejela naslednji sklep: »Komisija je na podlagi 69. člena Poslovnika Mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota mnenja, da je bil pri pobudi, ki jo je imel svetnik mag. Anton ŠTIHEC glede proceduralnega predloga, ter pri njegovem nestrinjanju z obrazložitvijo in odgovoru predsedujočega kršen 33. člen Poslovnika Mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota.« Postavil je vprašanje, kako bo župan, ki je odgovoren za zakonito delovanje mestnega sveta, ukrepal ob ugotovitvi, da se je kršil poslovnik. Predstavil je pobudo za komisijo za statutarne in pravna vprašanja, in sicer na eni izmed prejšnjih sej, ko se je obravnavalo, ali naj Komunala vloži odškodninske tožbe zoper nekdanje nadzornike javnega podjetja Komunala zaradi kredita, ki ga je Komunala dala Nogometnemu društvu Mura 05. Takrat je bil na dnevnem redu predlog župana, da svetniki glasujejo o tem, da Komunala sproži odškodninsko odgovornost zoper nekdanje nadzornike. Predsedujoča na tisti seji tega predloga ni dala na glasovanje, kot veleval poslovnik, ampak je najprej dala na glasovanje predlog gospoda Miloševića, ki je bil potem izglasovan, predlog, ki je bil na dnevnem redu, pa potem sploh ni prišel do glasovanja. Komisiji za statutarne in pravna vprašanja predlaga, da preveri, ali je takratna predsedujoča kršila poslovnik, ker ni dala na glasovanje predloga, ki ga je predlagal dr. Jevšek, župan, torej da se sproži odškodninska odgovornost zoper nekdanje nadzornike, ampak je dala na glasovanje nekaj drugega. Povedal je, da so svetniki na dan seje po elektronski pošti dobili predstavitev investicijskega programa za projekt Expo ob bakovski gramoznici, ki jo je pripravila mag. Urška HOZJAN, nadalje je povedal, da je predlagal, da se svetnikom pošlje tudi investicijski program, ki je nastal pred novelacijo, da bi sploh videli, ali obstaja prvoten investicijski program, ter bi ga potem lahko primerjali z novelacijo investicijskega programa in ugotavljali spremembe. Povedal je, da se je ta projekt z 1,2 milijona spremenil na 4,6 milijona evrov, v tej novelaciji so vse te zadeve vključene. Ponovno daje pobudo, da se vsem svetnikom razdeli prvotni investicijski program za projekt Expo, na podlagi katerega je potem bila izvedena novelacija investicijskega programa. Dal je pobudo v zvezi s projektom Expo ob Bakovski cesti, povedal je, da so predstavniki Agencije RS za okolje opozorili, da je treba urediti vodnogospodarsko soglasje, če želi mestna občina ob južnem delu gramoznice urediti letno kopališče. V projektu Expo je predvideno tudi letno kopališče ob gramoznici v južnem delu. Glede na to, da so vodne površine v domeni države in država oziroma Agencija RS za okolje daje soglasje, ter glede na to, da smo mi ta projekt že potrdili, potrdili smo novelacijo investicijskega načrta oziroma smo bili seznanjeni z novelacijo investicijskega načrta za ta projekt, kjer je vključeno tudi letno kopališče ob bakovski gramoznici, je pa seznanjen, da vodnogospodarskega soglasja ni, opozarja, da pri realizaciji projekta ne bi prihajalo do težav pri pridobivanju dovoljenj.

Odgovor svetniku: Župan meni, da veljavni poslovnik potrebuje temeljito prenovu. In tega se bo v sodelovanju s svetniki lotil zlasti z namenom, da bi se izognili različnim tolmačenjem posameznih določb v poslovniku. Praksa je v letih uporabe tega poslovnika pokazala, kje so stvari nedorečene in kje se razlagajo po svojem. V prvi vrsti potrebujemo poslovnik, ki bo natančneje določal posamezne člene, da ne bo prišlo do različnih tolmačenj. Župan je povedal, da je seznanjen s sklepom komisije, ki se nanaša na kršitev, kot je bilo v sklepu navedeno, o tem ima svoje mnenje in ne bo o tem polemiziral, ker je bilo v identični situaciji odločeno čisto drugače, ampak gre po njegovem mnenju bolj za problem različnega tolmačenja določb poslovnika kot za karkoli drugega. Glede pobude, da svetnice in svetniki prejmejo prvotni investicijski program, je župan povedal, da ni nobenih težav in da bo to storjeno. Glede različnih ocen o trošenju javnega denarja je župan povedal naslednje: Mestna občina Murska Sobota je uspela pridobiti 10,3 milijona evrov evropskih sredstev za izvajanje projekta Celostne teritorialne naložbe (CTN). Projekt CTN se nanaša na degradirana območja, to sta kamenšnica in mestno središče, drugega iz tega projekta občina ne sme in ne more financirati. Milijon evrov smo pridobili iz naslova pomurskega zakona, z ministrstvom za gospodarstvo je že podpisana pogodba. Na voljo imamo 11,3 milijona evrov sredstev, ki smo jih dobili iz naslova, ki ni neposredno povezan s proračunom Mestne občine Murska Sobota. Ker moramo iz naslova CTN zagotavljati 20 odstotkov lastnega deleža in ker imamo milijon iz Pomurskega zakona, zagotavljamo samo 10 odstotkov lastnega deleža iz proračuna. Lahko bi ta sredstva dobili Ptuj, Maribor ali Ljubljana in potem bi bilo spet Pomurje tisto, ki je odrinjeno na rob slovenske družbe. Meni, da je to dejstvo treba upoštevati, saj gre za resnično minimalno kreditiranje in zadolževanje, zato da se zagotovijo lastna sredstva. Pri pobudi agencije za pridobitev dovoljenja za uporabo naravnega kopališča se je župan zahvalil za dobronamerno pobudo in dodal, da je bilo jasno, da je treba imeti dovoljenje, že takrat, ko so načrtovali letno kopališče. Povedal je tudi, da so si že ogledali dokumentacijo in se seznanili z dokumenti v nekaterih občinah, kjer takšna naravna kopališča že imajo, to sta občini Radlje in Velenje, ter da bodo temu seveda tudi sledili, kajti brez dovoljenja ustreznih državnih institucij seveda kopanje v naravnem kopališču ni dovoljeno.

Aleša KOVAČ: Povedala je, da bi rada svetnike in svetnice seznanila s tem, da po združitvi in preimenovanju stranke Združena levica – stranke TRS v novo stranko Levica med njo in novo stranko ne obstajajo več interesi za medsebojno sodelovanje in s tem te za zastopanje interesa stranke v tem mestnem svetu. Zato bo do konca mandata delovala kot samostojna svetnica in prosi, da se njena odločitev spoštuje in sprejme z razumevanjem.

Darko RUDAŠ: Povedal je, da je Krajevna skupnost Pušča praznovala petnajst let samostojnega delovanja in da so v okviru tega praznovanja odprli največjo pridobitev za kraj – kanalizacijsko omrežje za celotno naselje. Izkorišča priložnost in se zahvaljuje Mestni občini Murska Sobota, mestni upravi, ki je

Vodovod bo pripojen h Komunali

Ksenija Glažar

Mestni svetniki so se sestali na 25. redni seji. Med drugim so potrdili pripojitev javnega podjetja Vodovod h Komunali ter dali pozitivni predhodni mnenji k strateškima načrtoma Pomurskega muzeja Murska Sobota in Galerije Murska Sobota za obdobje 2018–2023.

Spremembe in dopolnitve statuta mestne občine

Mestni svetniki so najprej nadaljevali 24. redno sejo, saj zaradi časovne prekoračitve na zadnji seji niso obravnavali predlogov in pobud članov mestnega sveta ter predlogov in pobud župana. Na začetku 25. redne seje je Milena Vöröš iz mestne uprave predstavila spremembe in dopolnitve statuta Mestne občine Murska Sobota. Spremembe se nanašajo na sprejem sklepa o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Predlagane spremembe in dopolnitve statuta bodo ustvarile zakonito pravno podlago za sprejemanje sklepov o določitvi vrednosti točke za obračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Ker predlagane spremembe in dopolnitve statuta predstavljajo uskladitev z zakonom in ustavno odločbo, so jih mestni svetniki sprejeli in potrdili po skrajšanem postopku.

Strateški načrt Pomurskega muzeja Murska Sobota

V nadaljevanju seje so mestni svetniki dali pozitivno predhodno mnenje k strateškima načrtoma Pomurskega muzeja Murska Sobota in Galerije Murska Sobota za obdobje 2018–2023, ki ju je predstavila Darja Potočnik iz mestne uprave. Kot je pojasnila Metka Fujs, direktorica Pomurskega muzeja Murska Sobota, je temelj razvojne strategije muzeja, da deluje kot regionalni center za raziskovanje in interpretiranje kulturno-zgodovinskega spomina ter za njegovo prevajanje v sodobno medijsko komuniciranje. Med cilji strateškega načrta je navedla ohranjanje visoke ravni strokovne kompetentnosti, kakovostne javne programe, kakovostno in tehnološko primerljivo delovno okolje ter okolje za varovanje dediščine, povezovanje s strokovnimi in drugimi ustanovami doma in v tujini ter dobro sodelovanje s financerji in ustanovitelji. Muzej v letu 2017 zaposluje trinajst oseb za nedoločen čas.

Strateški načrt Galerije Murska Sobota

Strateški načrt tega javnega zavoda za obdobje 2018–2023 je podrobneje predstavil direktor Galerije Murska Sobota dr. Robert Inhof. Razstave so po njegovih besedah dobro obiskane. Na otvoritvah je največ obiskovalcev ob razstavah

pomurskih umetnikov, najbolj obiskane pa so razstave mojstrov slovenske likovne umetnosti, klasičkov visokega modernizma. Odlično so, kot pravi, obiskane tudi razstave umetnikov mlajših generacij, najslabše pa razstave tujih umetnikov, ki so obenem najdražje. Med obiskovalci opažajo vse več mlajših. V prihodnje se mu zdijo smiselne izmenjevalne razstave, saj z njimi ne promovirajo le tujega umetnika pri nas, ampak tudi našega v tujini. V Galeriji Murska Sobota je trenutno zaposlenih pet oseb. V razpravi je mestni svetnik Dezider Šooš, tudi član sveta zavoda, pozval, da se stavba Galerije, ki je stara že trideset let, sanira, zlasti streha, ki zamaka. Opozoril je tudi, da ni sanitarij za obiskovalce. Opozoril je še na slabe luči, saj zaradi njih lahko obiskovalci dobijo drugačno podobo razstave. Dotrajan je tudi sistem ogrevanja, zato bi bilo treba pristopiti k sanaciji stavbe.

Vodovod bo pripojen h Komunali

Milena Vöröš iz mestne uprave ter direktor javnih podjetij Vodovod in Komunala Štefan Cigan sta nato predstavila razloge za predlagano pripojitev javnega podjetja Vodovod Murska Sobota k javnemu podjetju Komunala. Javno podjetje Vodovod je bilo ustanovljeno leta 2001. Edini ustanovitelj je bila Mestna občina Murska Sobota, ki je tudi edini ustanovitelj podjetja Komunala. Iz vodovodnega sistema Murska Sobota so se ob ustanovitvi javnega podjetja Vodovod oskrbovale občine Murska Sobota, Cankova, Moravske Toplice in Puconci. Javno podjetje

nima zaposlenih oseb. Vse storitve je opravljal javno podjetje Komunala. Med družbama je bila sklenjena pogodba o opravljanju storitev. Javno podjetje je storitve, za katere je bilo ustanovljeno, opravljal vse do prvega januarja 2016, ko naj bi z izvajanjem dejavnosti oskrbe s pitno vodo začelo javno podjetje Vodovod sistema B kot izvajalec javne službe za dvanajst pomurskih občin. Javno podjetje Vodovod sistema B do oktobra 2016 ni bilo sposobno izvajati dejavnosti zaradi nepotrjenih cen storitve oskrbe s pitno vodo, zato je javno podjetje Vodovod Murska Sobota dokončno prenehalo izvajati javno službo s pitno vodo šele 30. septembra lani na območju Mestne občine Murska Sobota in Občine Puconci, na območju Občine Moravske Toplice in Občine Cankova pa šele 30. novembra 2016, ko je to javno službo dejansko začel izvajati Vodovod sistema B. Od takrat Vodovod Murska Sobota več ne izvaja dejavnosti, zato je bila predlagana pripojitev k podjetju Komunala. S pripojitvijo se vsa sredstva in obveznosti prenesejo na Komunalo. Mestni svet se je seznanil še z letnim poročilom javnega podjetja Vodovod Murska Sobota za obdobje od 1. januarja do 31. oktobra 2017.

Kadrovske zadeve

V točki o kadrovskih zadevah so bili v svet javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola II Murska Sobota kot predstavniki ustanovitelja imenovani Nuša Grah, Silvo Jakob in Mitja Kerčmar, kar so po glasovanju mestni svetniki prav tako potrdili.

Mestni svetniki so dali pozitivno predhodno mnenje k strateškima načrtoma Pomurskega muzeja Murska Sobota in Galerije Murska Sobota za obdobje 2018–2023.

Mestni svet je podprl pripojitev javnega podjetja Vodovod Murska Sobota k javnemu podjetju Komunala. S pripojitvijo se vsa sredstva in obveznosti prenesejo na Komunalo.

Nov doprinos k lepši podobi mesta

Ksenija Glažar

Drevored Martina Luthra povezuje zgodovino in prihodnost. Z njim je zaključena zgodovinska os med evangeličansko cerkvijo in Soboškim gradom.

Na god zavetnika mesta in župnije sv. Nikolaja je bil v Murski Soboti slovesno odprt drevored Martina Luthra. Slovesnosti sta se med drugimi udeležila tudi škof evangeličanske cerkve v Sloveniji mag. Geza Filo in škof katoliške cerkve dr. Peter Štumpf.

Zgodovinska os med evangeličansko cerkvijo in gradom

Z drevoredom se Murska Sobota postavlja na zemljevid evropskih Luthrovih mest, ki so povezana z življenjem in delom Martina Luthra ali tradicijo reformacije. »Ta izjemnost je resnično velika zato, ker pri nas in z nami že dolgo sobivata protestantsko in katoliško izročilo. Zato sem vesel, da sta danes z nami škofa evangeličanske in katoliške cerkve. Naša kultura je povezanost obeh,« je izpostavil župan Aleksander Jevšek. Otvoritev drevoreda je označil za praznik povezovanja zgodovine in prihodnosti.

Verska pluralnost dobrodošla

»Vsem Slovencem milost, mir, usmiljenje in pravo spoznanje Boga po Jezusu Kristusu,« so bile, kot pravi Filo, prve slovenske besede v prvi slovenski knjigi »Katekizmu«, s katerimi je zbrane nagovoril v imenu evangeličanske cerkve augsburške veroizpovedi v Republiki Sloveniji ob tem pomembnem dogodku. Slovenci imamo, kot pravi, več razlogov, da se spominjamo velikih mož reformacije. Ne gre le za prvo slovensko knjigo in prvi prevod svetega pisma v slovenščino, ampak tudi za utrjevanje prekmurskega in slovenskega knjižnega jezika ter celotnega aparata, ki je potreben za kulturni razvoj nekega naroda.

»Verska odprtost tukaj v Prekmurju ni bila nikoli grožnja naši identiteti, ampak jo je spodbujala in razvijala,« je še poudaril Filo. Med razlogi za spomin na reformacijo je omenil še močan impulz k svobodi in razvoju mišljenja, ki je za vedno spremenil versko podobo Evrope ter se do današnjih dni razvil v enega temeljev sodobne družbe, svobode veroizpovedi in prepričanja. »Različne verske skupnosti prispevajo k verski pluralnosti naše družbe ter k ozračju svobodnega verovanja in mišljenja. Vsak človek se danes lahko svobodno odloči, v kaj bo veroval. To svobodo smo dolžni negovati,« je

dodal Filo. Štumpf je v nagovoru med drugim izrekel prošnjo za Mursko Soboto, da bi leta 2019, ob 100. obletnici združitve Prekmurja z matičnim narodom, sredi krožišča iz bakovske strani, ki je blizu katoliškega župnišča in stolnice, postavili bronasti kip sv. Nikolaja. Prav tako je prosil za pomoč pri ureditvi trga pred stolno cerkvijo sv. Nikolaja ter pri postavitvi spomenika svetih Cirila in Metoda na tem trgu ter doprsnih kipov slovenskih narodnih buditeljev, katoliških duhovnikov, ki so bili, kot pravi, odločilni za združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom.

Drevored Martina Luthra sta v družbi župana dr. Aleksandra Jevška otvorila dr. Peter Štumpf in mag. Geza Filo.

Mag. Geza Filo: »Prekmurci se lahko s svojo pestro zgodovino prek dinamične sedanje situacije ponosno zazremo v prihodnost.«

Z drevoredom Martina Luthra se povezuje zgodovinska os med evangeličansko cerkvijo in Soboškim gradom.

uspešno pridobivala državna sredstva, in pa seveda tudi občinskemu svetu, da so s skupnimi močmi v petnajstih letih kraj razvili tako daleč, da je danes urejen in lep. Torej vsem skupaj še enkrat hvala lepa, hkrati pa vsakemu občanu posebej, kajti sožitja, ki ga živimo tukaj, ni verjetno nikjer na svetu. Prenesel je še vprašanje občanke, ki sprašuje: »Prosim, da vam na občinski upravi odgovorijo, zakaj kot občanka Mestne občine Murska Sobota in zaposlena na upravni enoti nimam pravice parkirati osebnega avtomobila na parkirišču pri ekonomski šoli z zapornico. Menim, da bi moralo biti parkirišče dostopno tudi vsem zaposlenim na upravni enoti, ne pa le določeni eliti, in še to nekaterim brezplačno.«

Odgovor svetniku: O parkiranju na parkirišču pred ekonomsko šolo je župan povedal, da je mestna občina lastnik tega parkirišča, nekdanjega igrišča in tudi parkirišča pred občinsko stavbo. Povedal je še, da je bila uvedena možnost parkiranja za zaposlene v občinski upravi, s tem da plačujejo parkirišča vsi zaposleni, ki parkirajo na teh parkiriščih pred upravno stavbo, tudi župan in direktor občinske uprave. Pozvan je bil tudi načelnik upravne enote, da to parkirišče oz. parkiranje, ki ga uporablja, prav tako plača, vendar tega ne počne. Zakaj, je treba vprašati njega.

Anton ŠKRABAN: Postavil je vprašanje o subvencijah za zamenjavo salonitnih plošč. Občanka ga je vprašala, če so na voljo subvencije za te plošče oziroma kam se naj obrne.

Odgovor svetniku: Glede subvencij za zamenjavo salonitnih plošč je župan povedal, da je po njegovem vedenju ta problem mogoče rešiti v okviru subvencij za energetske sanacije stavb, saj ne pozna subvencioniranja takih streh. Če je za sanacijo mogoče dobiti subvencijo, bo sporočen naknaden odgovor.

Andrej MEŠIČ: Predložil je slike, iz katerih je razvidno, da na pokopališču v Murski Soboti še vedno stojijo smerokazi oziroma table za označitev določenih podjetij, ki več ne obstajajo. Table so glede na zaraščenost in neurejenost neuporabne že kar nekaj časa, zato predlaga čim prejšnjo odstranitev. Postavil je vprašanje glede atletskega stadiona, ki je po obnovitvi steze pred dvema letoma v izjemno slabem stanju. Obnova, ki je stala 70.000 evrov, je bila izvedena katastrofalno slabo. Sprašuje, kje se je zalomilo in kdo je odgovoren za vzdrževanje stadiona, ki je posejan z luknjami in travo, čeprav je bila steza obnovljena. Zanima ga tudi, ali je za vzdrževanje odgovorna Osnovna šola I in ali dobi dovolj denarja za kakovostno vzdrževanje stadiona.

Odgovor svetniku: O tablah na pokopališču je župan povedal, da bodo stanje preverili in neustrezne odstranili. O slabem stanju atletskega stadiona je povedal, da je treba pri mestni upravi preveriti garancijski rok izvajalca sanacije atletske steze. Če je rok potekel, bodo sanacijska dela za atletsko stezo že zdaj vključena v proračun za leto 2018.

Doc. dr. Mitja SLAVINEC: Povedal je, da je na prejšnji seji spraševal o nekaterih omejitvah hitrosti, tudi za Zvezno ulico, in dobil odgovor, da je Mestna četrt Center svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu poslala predlog, da naj se zaradi izboljšanja varnosti pešcev v Zvezni ulici vzpostavi območje umirjenega prometa. Povedal je, da se je o tem podrobneje pozanimal. Pred knjižnico do parkirišča je predviden prehod brez robnika, kjer bi si prostor delili pešci in promet, na tistem mestu je vsekakor bila predvidena takšna omejitev hitrosti, nikakor pa ne po celotni Zvezni ulici, kot je zdaj to urejeno. Zaradi tega ponovno vabi k razmisleku o tem, ali je taka prometna ureditev smiselna. Ponovno vabi tudi k razmisleku o morebitnih drugih podobnih omejitvah, ki bi jih kazalo drugače urediti. Ravno zaradi skrbi za varnost v cestnem prometu namreč izpostavlja to vprašanje, saj ta skrb mora temeljiti na glasu argumenta in ne na argumentu glasu. Slišati je namreč, da je včasih mogoče tudi »pridobiti« kak prometni znak v okoljih, kjer ni potreben, toda slišati je tudi, da takšno reševanje prometne infrastrukture in omejevanje imenujejo prometni terorizem. Točneje je to slišal za omejitev na cesti do Petrola mimo Ekonomske šole in naprej. Na njej je hitrost omejena na 50 km/h. Cesta je res ozka, vendar je pregledna, zato taka omejitev prav gotovo vabi k ponovnemu razmisleku. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu poziva, da prouči navedene odločitve. Predstavil je pobudo, ki je povezana z dejavnostmi ministrstva za okolje in prostor pri strategiji prostorskega razvoja Slovenije, in sicer pri modelu prostorskega razvoja Slovenije 2050, kjer je na sestanku ta mesec predstavnik Razvojnega centra zagovarjal varianto A, ki je med drugim predvidevala tudi, da Murska Sobota več ne bi bila središče nacionalnega pomena. Med drugim je bil v tej rešitvi tak primer tudi Ptuj, vendar sta prejšnji in sedanji župan kategorično zavrnila takšno rešitev. Verjame, da vodstvo Mestne občine Murska Sobota s tem stališčem ni bilo seznanjeno, saj si težko predstavlja, da bi ga na ta način zagovarjalo. Dal je še pobudo, ki se nanaša na dislocirano enoto Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede, ki je še zmeraj edini javni program terciarnega izobraževanja v Pomurju, se pa v tem trenutku soočajo z razmeroma nizkim vpisom in posledično seveda s stroški. Izkorišča to priložnost in prosi župana, da pri organih, kot je Svet regije, poskušajo predstaviti pomen terciarnega izobraževanja v tem okolju in – tudi s promocijo v občinskih glasilih in na druge načine – koristnost tega programa za naše okolje in še zlasti za študente in študente. Ima osebno izkušnjo s tem programom in verjame, da bi pot izobraževanja za marsikatero diplomiranco in tudi doktorja znanosti iz tega programa bila brez tega programa v Pomurju bistveno bolj otežena, morda nekaterim celo onemogočena.

Odgovor svetniku: Glede omejitve hitrosti je župan povedal, da je to stalna rdeča nit pogovorov, tudi na tej seji smo slišali dve zgodbi. Na eni strani dr. Slavinec govori o prometnem terorizmu, na drugi strani ga. Friškič izraža zahtevo stanovalcev po omejitvi hitrosti. S tem se mestna uprava nenehno sooča. Ob postavljanju omejevalnih ukrepov na področju hitrosti ali ob urejanju prometa se upoštevajo želje ali pa celo zahteve stanovalcev oziroma prizadetih ali ogroženih (otroci, starejše osebe itd.). Povedal je tudi, da župan ne postavlja in ne sugerira omejitev hitrosti, to opravlja svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na pobudo občanov. Člani sveta so strokovnjaki, ki o tem odločajo, med njimi so tudi doktorji znanosti s področja prometa, predstavniki policije, predstavniki društev šoferjev in avtoprevoznikov ter predstavniki civilne družbe, zdaj bodo vključeni še predstavniki mestnih četrti, ki so izrazili željo, da bi radi sodelovali pri odločanju. Na Noršinski ulici je hitrost omejena na zahtevo in željo tamkajšnjih podjetij (GMT, Klima Tratnjek), saj k njim prihajajo težki tovornjaki in je pri hitrosti 90 km/h verjetnost prometne nezgode po njegovem mnenju večja kot pa pri hitrosti 50 km/h. Glede »prometnega terorizma« je povedal, da sta potem Bruselj in Valencia, kar se prometa tiče, teroristični mesti, saj imajo na vsakem vogalu omejitev 30 km/h z ležečimi policaji, vendar se tam ne pritožujejo, ampak predpise upoštevajo, prav tako pa jih upoštevamo mi, ko obiščemo te kraje. Strinja se, da ni treba posploševati, saj je vsak prometni znak treba argumentirati, vendar je še enkrat povedal, da župan ne postavlja prometnih znakov, pripombe (tudi te z današnje seje) pa je treba nasloviti na svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki bo o njih odločal. Župan je povedal, da ni seznanjen s stališčem ministrstva, da bi zopet bilo izpostavljeno vprašanje Murske Sobote kot središča regije. To vprašanje je bilo izpostavljeno v Strategiji razvoja lokalne samouprave, to so razčistili tudi z ministrom za javno upravo. Murska Sobota je in bo središče Pomurja. Ne predstavlja si, da bi bil Maribor središče regionalnega ali nacionalnega pomena Pomurja. Povedal je, da na to seveda lokalni politiki ne bomo pristali in da računa tudi na podporo svetnikov.

Z Miklošovim senjem zakorakali v veseli december

Jasmina Muhič

Praznično vzdušje se je v mestu uradno začelo 6. decembra s tradicionalnim sejmom, sonce pa je poskrbelo, da je letos bilo še bolj živahno.

Na Slovenski ulici se je zbralo približno 350 razstavljalcev iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske in Avstrije ter osemnajst gostincev, ki so ponudbo predstavili na tradicionalnem kramarsko-rokodelskem Miklavževem sejmu. Poleg običajne ponudbe izdelkov suhe robe, suhega sadja, medenjakov, galanterije, cvetličarskih in drugih izdelkov so na parkirišču pred banko in pošto rokodelci razstavili svoje medičarske, lončarske, kovinske, pletene in kvačkane izdelke, nakit iz različnih materialov, izdelke iz šibja, ličja in odpadnega papirja, poslikana stekla, umetna mila in sivkine izdelke. Svoje umetnine je razstavil celo risar. Na tej lokaciji je letos bil tudi kulinarčni del sejma. Različna društva in domači pridelovalci so predstavili med, krušne izdelke in peciva, različna olja, mlečne izdelke, gibanice in še kaj. Za popestritev celotnega dogajanja je v jutranjih urah poskrbel Pihalni orkester Murska Sobota, prišel je tudi Miklavž s spremljevalci, na odru pa se jim je pridružila še glasbena skupina Avantura. V okviru sejemskega dogajanja so na praznik sv. Miklavža, zavetnika Murske Sobotе, ob petih popoldne prižgali praznično okrasitev v mestnem središču in odprli sezono drsanja, ki bo letos še na Trgu kulture.

Miklavž je središče mesta obiskal s svojimi zvestimi spremljevalci.

Večina obiskovalcev si na sejmu skrbno izbere suho sadje.

Izbira medenjakov je res pestra, od klasičnih do lešnikovih in konopljinih, letos pa so k izboru dodali še Milkine medenjake.

Decembrsko sonce je poskrbelo za dobro voljo na obrazih obiskovalcev.

Martinovali na ulici in s pohodom

Jasmina Muhič,
Geza Grabar

Osrednje prekmursko martinovanje je občina pripravila v sodelovanju z Zavodom za kulturo, turizem in šport Murska Sobota ter s Komunalno Murska Sobota.

V dopoldanskem času je Martinova skupina iz Dobrovnika v družbi župana Aleksandra Jevška in prekmurske vinske kraljice Špele Casar opravila krst mošta, ob tem pa je zapela vokalna skupina Prekmurci. Medtem ko so se domači gostinci in vinarji predstavili z bogato ponudbo kulinarčnih dobrot in žlahtno kapljico, so v glasbenem delu nastopili mladi harmonikarji – učenci Dejana Raja, romska glasbena skupina Romano Glauso, narodno-zabavni ansambel Pajdaši in Valterego.

Dogajanje je bilo zelo pestro tudi na odru, kjer so med drugim krstili mošt.

Martinova sobota malo drugače

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je pripravil

tudi tradicionalni Martinov pohod, trasa pa je vodila po delu Martinove poti. Več kot sto pohodnikov se je zbralo pred Hranilnico prekmurskih dobrot na Slovenski ulici. Od

tam jih je pot skozi mesto vodila čez severovzhod mesta in mimo Ledavskega naselja v sosednje Nemčavce, od tam pa po kolesarski stezi do cerkve sv. Martina v

Martjancih, ki so si jo pohodniki tudi ogledali. To je le ena med več kot 80 slovenskimi cerkvami z imenom tega svetnika in zavetnika mladega vina.

Na izhodiščno točko so se ljubitelji hoje po skupaj okrog desetih kilometrih hoje vrnili po enaki poti.

Sobivanje starejših – izziv prihodnosti

Jasmina Muhič

Starejši potrebujejo kakovostnejše bivanje, pogovor in zaupanje, kar bi lahko dosegli z obliko sobivanja.

Z besedami »Slovenska družba se stara in skrb za starejše je naloga celotne družbe« so v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota odprli javno razpravo z naslovom »Slovenija razvija nove možnosti za kakovostno bivanje starejših«. Ta bo temelj za oblikovanje politik in podpornih ukrepov, da Slovenija naredi odločen korak pri izboljšanju pogojev za bivanje starejših.

Sobivanje lahko dvigne kakovost življenja

Ena izmed možnosti, ki se v razvitih državah že razvija, je sobivanje, kjer v skupnosti živi več starejših oseb. Na tak način se izboljša kakovost življenja, stroški so manjši in socialna mreža širša, odpravlja se osamljenost in olajšajo se vsakdanja opravila. Sodelujoči so opozorili, da bi morali država, njene institucije in državljani v dialogu poiskati rešitve, ki bodo zagotovile boljše pogoje bivanja za starejše, zlasti pa vpeljati rešitve, ki bodo učinkovito zmanjševale ranljivost starejših.

Za kakovostno aktivno starost nujno poiskati rešitve

Slovensko prebivalstvo se stara, in sicer se bo po zadnjih podatkih

Slovensko prebivalstvo se stara. Po zadnjih podatkih Evropske komisije se bo do leta 2030 delež starejših od 65 let povečal na 25 odstotkov.

Evropske komisije do leta 2030 delež starejših od 65 let povečal na 25 odstotkov. »Slovenija se je z nizom strateških dokumentov odločila, da zaradi demografskih sprememb in staranja prebivalstva okrepi politike za starejše. Da poiščemo rešitve za kakovostno bivanje starejših, ki je eden temeljnih pogojev kakovostne in aktivne starosti. Rešitve, ki jih bomo lahko tudi hitro in učinkovito izvedli,« je povedala Vesna Dragan,

vodja sektorja za stanovanja na ministrstvu za okolje in prostor, kjer so prav starejše prepoznali kot skupino, ki potrebuje celostne rešitve in drugačen pristop k postavljanju primerne bivalnega okolja. Jožef Tivadar, predstavnik pokrajinske zveze v Zvezi društev upokoencev Slovenije, je poudaril, da si starejši poleg osnovnih potreb želijo zlasti socialnih stikov in druženja, kar bi s sobivanjem lahko tudi dosegli.

Morajo ostati aktivni

Da se mora izboljšati kakovost življenja starejših, se je strinjal tudi Zoran Hoblaj, podžupan Mestne občine Murska Sobota in direktor Doma starejših Rakičan. »V Murski Soboti se srečujemo s kombinacijo urbanega in ruralnega okolja. To se odraža v raznolikosti potreb, ki jih imajo starejši ljudje v tej regiji. Prav zato smo razvili spekter storitev, kot so mreža dnevnih

centrov aktivnosti, pomoč na domu, razvoj kosil, socialni servis in pomoč na daljavo,« je pojasnil Hoblaj in dodal, da s tem želijo starejšim omogočiti, da čim dalj časa uživajo bivanje v znanem in varnem okolju ter da ostajajo aktivni. Z ozirom na varnost je klinični psiholog in varuh bolnikov pravic Aco Prosnik poudaril, da starejši potrebujejo še informacije, pogovor, potrditev in zaupanje, da še zmorejo.

Popravek: Čarovniški spektakel v Rakičanu

Uredništvo
Foto: Aleš Cipot,
Aleksandra Grah

Spoštovane bralke, cenjeni bralci. Objavljamo popravek članka Čarovniški spektakel v Rakičanu, v katerem se je v prejšnji številki zgodila neljuba napaka. Zanj se vam iskreno opravičujemo in prosimo za razumevanje.

»Opravičilo!

V prejšnji številki Soboških novin, št. 170, november 2017, je na 11. strani pri članku Čarovniški spektakel v Rakičanu prišlo do neljube napake (nekaj napačnih slik in besedil pod njimi), ki je posledica napake pri grafičnem oblikovanju. Napaka je torej izključno na strani grafičnega oblikovalca. Zanj se bralcem Soboških novin, morebitnim prizadetim in uredniku g. Tadeju Buzetiju iskreno opravičujem ter prosim za razumevanje.«

Goran Smuk, oblikovalec

Modrijani so poskrbeli za zabavo v nedeljskem večeru.

Najstnice sta navdušila fanta iz dueta BQL.

Brez spusta po jeklenici tudi letos ni šlo.

Dogajanje se je odvijalo tudi v zunanjem šotoru, kjer so na svoj račun prišli zlasti najmlajši.

Potrebujeate pomoč? Ne čakajte ...

Jasmina Muhič

December je mesec prazničnih luči, radosti in obdarovanj. Toda tistega, kar človek najbolj rabi, ne moremo najti v blišču trgovin.

Čar prazničnih dni zato ni samo v lepo zavutih darilih, je v dobrih delih, majhnih dejanjih, toplem stisku roke, lepi besedi in v vsem dobrem, kar poklonimo en drugemu. A prazniki ne pričarajo vsem enakega vzdušja, sreče in veselja. Med nami so ljudje, ki praznični čas doživljajo popolnoma drugače kot večina in si marsičesa ne morejo privoščiti. Za človeka v stiski je izrednega pomena, da lahko pove svojo zgodbo.

Zgodbe o stiski, obupu in nemoči

V društvu Mozaik se vsakodnevno srečujejo z različnimi zgodbami stisk, obupa in nemoči. »To so zgodbe ljudi, ki pričajo, da življenje ni enako dobro do vseh.

Sploh v decembru, za nekatere najlepšem času v letu, jih je veliko brez bližine ljubljenih, brez strehe nad glavo, hrane in denarja, oropani so človeškega dostojanstva, njihove zgodbe pa spremljajo zlasti strah, stiska, osamljenost in negotovost,« pojasnjuje Martina Balažic iz društva Mozaik.

Brezno obupa in stiske se pogloblja

V društvu že od leta 2012 uspešno izvajajo socialnovarstveni program terenskega dela Pomoč na vratih, ki je namenjen preprečevanju in reševanju stanovanjske in socialne stiske najbolj ranljivih skupin. »Ključnega pomena so osveščanje javnosti o problematiki brezdomstva, prispevanje k zmanjševanju predsodkov ter tudi pomoč potencialnim brezdomnim in osebam, ki so že ostale brez bivališča,« se zavedajo v društvu, v katerem je letos pomoč poiskalo že 115 uporabnikov. In sicer z razlogi, kot so huda finančna, socialna ali stanovanjska stiska, slabe bivalne razmere, izguba stanovanja, deložacije in druge osebne stiske, ki so vzrok slabše kakovosti življenja. »Med njimi so tudi uporabniki, ki potrebujejo zgolj pogovor, nekoga,

ki jim prisluhne, drugi potrebujejo pomoč pri urejanju obrazcev za pridobitev socialnovarstvenih oziroma drugih pravic ali druge oblike podpore. Pri delu zato izhajamo iz človeka samega in iz njegovih potreb ter skupaj z njim soustvarjamo proces pomoči, iščemo rešitve in snujemo individualni načrt,« pravi Balažičeva, ki verjame, da ima pogovor razbremenjujoč učinek, olajša stisko, daje moč in zagotavlja pomoč. »Ko človek dobi pomoč po meri svojih potreb, se pogosto opolnomoči in nadaljnje korake lažje stori sam,« še doda.

Dobra dejanja za lepši svet

V božičnem času se za hip ustavimo, zaživimo življenje s srcem in počnimo tisto, kar si želimo. Zaželimo si sreče bližnjega. Podarimo nasmeh neznancu ali bolnemu. Ljubezni in dobrote ne pokažimo le z materialnimi dobrinami, temveč z objemi, toplimi besedami, spodbudami in stiskom rok, saj so, kot pravi Martina Balažic, najlepša tista darila, ki so del nas in iz srca. »Kar v življenju resnično šteje, so dobra dejanja, ki svet delajo lepši in boljši. Pogosto nas najgloblje osreči prav to, kar

Pomoč na vratih – terensko delo s potencialnimi brezdomnimi osebami in zagovorništvo

Program je namenjen preprečevanju in reševanju stanovanjske in socialne stiske najbolj ranljivih skupin.

Mozaik, društvo za socialno vključenost, socialno podjetje

Telefon: 070 336 663

E-pošta: pomocnavratih@gmail.com

Program sofinancirajo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Mestna občina Murska Sobota in Občina Puconci.

dobrega storimo za druge. Hvaležnost, ki jo doživimo, ko na svoje življenje pogledamo v luči tega, kar imamo.«

Z zlato obletnico obudili dragocene spomine

Jože Stvarnik

Foto: Tomaž Berke

Za maturante predzadnje generacije mursko-soboškega učiteljskega učiteljskega, ki je bilo ukinjeno leta 1968, je bil nedavno prav poseben in slovesen dan. Po petdesetih letih so se srečali v restavraciji hotela Diana.

Za uvod so prisluhnili posnetku himne »Gaudeamus igitur«, ki so jo kot maturantje zapeli leta 1967. Izrazili so veliko zadovoljstvo nad rekordno udeležbo sošolk in sošolcev ob tem zlatem jubileju. Posebno pristrčen pozdrav in bučen aplavz so namenili profesorjema, ki sta se udeležila srečanja: profesorici likovnega pouka in razredničarki

razreda B do 5. letnika Majdi Babič ter profesorju športne vzgoje Davorinu Babiču, ki je bil duša in srce športne vzgoje enajstih fantom iz vseh treh paralelek. Po pozdravu so se spomnili preminulih profesorjev, še zlasti razredničark in razrednikov, ter kar dvanajstih sošolk in sošolcev, ki jih je prezgodnja smrt iztrgala iz njihovih sredin. Z minuto molka so se poklonili spominu nanje.

Prostorska stiska jih ni motila

Sicer pa je bila generacija učiteljskih učiteljskih 1962–1967 ena najštevilčnejših generacij od prvega do vključno tretjega letnika, saj so bili razporejeni v tri paralelke. Po tretjem letniku so jih združili v dve s po 36 dijaki. Med dijaki, ki so obiskovali učiteljske iz štirihi takratnih pomurskih občin, ni bilo čutiti socialnih razlik, odlikovali so

jih skromnost, tovarištvo in kolektivni duh. Tudi prostorska stiska v zgradbi današnje Osnovne šole I jih ni motila. V njej so namreč v sožitju domovale kar tri vzgojno-izobraževalne ustanove: gimnazija, učiteljske in osnovna šola. Za vse tri ustanove je bila na razpolago le ena majhna telovadnica, ki je predstavljala največji problem pri izvajanju športne vzgoje, saj tudi urejenih zunanjih športnih površin ni bilo. Ob tem so se spomnili brigadirskega dela, ki so ga dijaki opravili pod mentorstvom profesorjev športa pri izgradnji zunanjih športnih površin. Posebej je še živ spomin na otvoritev košarkarskega igrišča, ko je na njem košarkarsko tekmo odigral eden najboljših slovenskih košarkarjev, legendarni Ivo Daneu. Velika večina takratnih maturantov se je zaposlila na osnovnih šolah v Pomurju in nekoliko zmanjšala takratni kadrovskega deficit. Na srečanju so

Na srečanju so sklenili, da se bodo odslej vsako leto v Murski Soboti v oktobru srečevali kot sošolci, stanovski kolegi in prijatelji, skratka kot generacija.

sklenili, da se bodo odslej vsako leto v Murski Soboti v oktobru srečevali

kot sošolci, stanovski kolegi in prijatelji, skratka kot generacija.

Za zgodnje odkrivanje raka dojk

Geza Grabar

Državni presejalni program za zgodnje odkrivanje raka dojk DORA je začel z delovanjem tudi v Pomurju.

Splošna bolnišnica Murska Sobota je namreč izpolnila vse strokovne zahteve in postala novi, že osmi slovenski presejalni center v programu DORA, ki se že skoraj

Sodelavke radiološke inženirke v novem centru DORA v Splošni bolnišnici Murska Sobota.

polno desetletje tudi v Sloveniji izvaja po strogih evropskih smernicah kakovosti. Z njim bo ženskam v pomurskih občinah v starosti med 50. in 69. letom omogočena presejalna mamografija vsaki dve leti, s katero se lahko odkrije raka, še preden se pojavijo tipni znaki. Prav rak dojk je najpogostejša oblika tovrstne bolezni in je ozdravljiva, če se odkrije pravočasno. V prihodnjih dveh letih bodo na preventivno mamografijo v murskosoboško

bolnišnico povabili vse ženske med 50. in 69. letom, ki imajo stalno prebivališče v eni od 27 pomurskih občin. Po zadnjih podatkih je v občinah teh žensk 17.157. Presejalno slikanje dojk v stacionarnem centru DORE v Splošni bolnišnici Murska Sobota izvajajo strokovno usposobljeni radiološki inženirji, posebej izobraženi za program DORA in pod stalnim nadzorom ljubljanskega onkološkega inštituta kot upravljavca programa.

Škafar in Buzeti z izjemnimi dosežki

Uredništvo

Dr. Branko Škafar in dr. Jernej Buzeti sta prejela vidni nagradi za dosežke na strokovnih področjih.

Dr. Branko Škafar iz Murske Sobote je na sedmi letni konferenci o kakovosti v višjih strokovnih šolah prejel priznanje za izjemne dosežke na področju razvoja sistema kakovosti v višjem strokovnem izobraževanju. Priznanje podeljuje Skupnost višjih strokovnih šol Republike Slovenije. Škafar je sicer predavatelj višje strokovne šole Ekonomske šole Murska Sobota, glavna področja njegovega pedagoškega, strokovnega in znanstvenega raziskovalnega dela pa so zlasti management kakovosti in poslovni modeli.

Buzetiju svečana listina

Še ena vidna strokovna nagrada

Dr. Branko Škafar je dobitnik priznanja za izjemne dosežke na področju razvoja sistema kakovosti v višjem strokovnem izobraževanju. / Foto: Skupnost VSS

je romala v našo občino. Dr. Jernej Buzeti iz Bakovcev je namreč prejel svečano listino Univerze v Ljubljani za izjemne pedagoške, raziskovalne in umetniške dosežke

za mlade visokošolske učitelje. Buzeti je zaposlen kot asistent za področje organizacije javnega sektorja na fakulteti za upravo. Njegovo raziskovalno in pedagoš-

Svečana listina Univerze v Ljubljani za izjemne pedagoške, raziskovalne in umetniške dosežke za mlade visokošolske učitelje je šla v roke dr. Jerneja Buzetija (na fotografiji prvi z leve). / Foto: arhiv Univerze v Ljubljani

ko delo je povezano s proučevanjem različnih vidikov organiziranja upravnega dela ter vodenja in ravnanja z ljudmi. V zadnjih letih se raziskovalno med drugim

osredotoča na pristope k oblikovanju boljšega delovnega okolja, vodenje, kompetentnosti zaposlenih v javni upravi ter medosebne odnose.

Zdravja in gibanja žal ni na recept

Ksenija Glažar

V RIS Dvorec Rakičan so gostili letos že osmo mednarodno znanstveno konferenco. Na tokratni so razpravljali o prehrani, gibanju in zdravju.

V Rakičanu so se na tridnevni konferenci zbrali različni strokovnjaki, zlasti poznavalci vzgoje in izobraževanja, zdravstva, socialnega varstva, gospodarstva in nevladnih organizacij, ter preostala zainteresirana strokovna javnost. Konferenca je že pred leti preseгла državne okvirje in privablja tudi strokovnjake iz tujine. Poleg števila sta se bistveno izboljšali kakovost prispevkov in njihova raznovrstnost. Izdali bodo tudi strokovni bilten v e-obliki. Član organizacijskega odbora dr. Robert Repnik je poudaril dvosmernost, torej povezovanje stroke in znanosti. Znanstvenik mora namreč spoznati, kako se

Skupno je bilo na konferenci v Rakičanu predstavljenih kar 134 prispevkov: dvanaest znanstvenih, 122 strokovnih in trije plakati.

znanstvena spoznanja implementirajo v praksi, za stroko pa je dobro, kot pravi Repnik, da ve, s katerimi vprašanji se ukvarja znanost. Izpostavil je še mednarodnost, saj je pomembno izkušnje deliti tudi z udeleženci iz tujine.

Za zdrav življenjski slog otrok in celotne družine

Mag. Breda Forjanič, članica organizacijskega odbora in rav-

nateljica Vrtca Manka Golarja Gornja Radgona, je poudarila aktualnost vsebin. »Če bi zdravniki lahko zdravje oziroma gibanje predpisali na recept, bi to bilo nekaj vredno. Bolniki bi bili tudi veliko bolj zdravi.« Dodaja, da je zelo pomembno izobraževanje od vrtca do univerze, saj moramo vzgajati mlade z zdravimi prehranskimi navadami ter jim omogočiti uživanje zdravih obrokov iz kar se da lokalne in ekološke oskrbe ter

Učenci v Bakovcih so nad solatnim bifejem navdušeni, saj je ponudba solat bogata in raznolika.

tudi gibanje in bivanje v naravi. »Ne smemo pozabiti niti na uporabo tehnik sproščanja in umirjanja otrok, saj vplivajo na zdrav življenjski slog otrok in celotne družine.«

Bakovski učenci lahko izbirajo med solatami

V novembru se je za preprost in pomemben korak k bolj zdravemu prehranjevanju v šolah odločila

Osnovna šola Bakovci, saj so na pobudo kuharja Franca Bencaka jedilnik popestrili s solatnim bifejem. Učenci lahko izberejo solato, ki jo imajo radi. Da je pogosto pomembna le ideja, dokazuje dejstvo, da so konstrukcijo ob pomoči hišnika Andreja Kousa izdelali kar sami. Poleg zelenjave so jim na voljo še sadje, suho sadje in oreščki, med njimi vsak dan tudi jabolka lokalnega porekla.

Štipendije za nadarjene študente

Aleksandra Grah

75 nadarjenih študentov iz občine bo dobilo finančno podporo.

Na razpis Mestne občine Murska Sobota za štipendiranje nadarjenih študentov v občini se je prijavilo 82 kandidatov, od tega jih je razpisne pogoje izpolnjevalo 75. Decembra so na slavnostnem sprejemu podpisali pogodbe. Najvišja dodeljena

štipendija znaša 227 evrov, najnižja pa 133 evrov. Izbor najboljših študentov, ki so izpolnjevali vse kriterije (vrednotenje učnega oziroma študijskega uspeha ter vrednotenje izjemnih šolskih in študijskih ter obšolskih in obštudijskih dosežkov), je opravila tričlanska komisija, sestavljena iz dveh predstavnikov Mestne občine Murska Sobota in enega predstavnika Pomurske izobraževalne fundacije. Kot je na prireditvi povedal župan dr. Aleksander Jevšek, bodo s tovrstnimi financiranjmi nadaljevali tudi v prihodnje.

Občina je za štipendije nadarjenim študentom v proračunu za študijsko leto 2017/2018 namenila 180 tisoč evrov.

Do Nemčavcev odslej varneje

Geza Grabar

Kolesarska steza iz Murske Sobote v Nemčavce zdaj osvetljena.

Pridobitev, vredna nekaj več kot 14.700 evrov, obsega sedem uličnih svetilk za razsvetljavo 370 metrov dolgega odseka, ki je priljubljen med kolesarji in pešci. Z njo se kakovost kolesarjenja in sprehajanja v temi občutno izboljšuje. Nanjo so sicer čakali kar osem let, a kdor čaka, dočaka, je še poudaril. Upa, da do naslednjih nujno potrebnih investicij za ta kraj (ureditev druge faze poplavnega območja južnega dela kraja) ne

Župan Aleksander Jevšek in predsednik Krajevne skupnosti Nemčavci Štefan Barbarič sta namenu predala razsvetljavo na kolesarski stezi med Nemčavci in Mursko Soboto.

bodo tako dolgo čakali. Štefan Barbarič, predsednik Krajevne skupnosti Nemčavci: »Ta investicija se za občino morda zdi majhen zalogaj, vendar je za Nemčavce in sploh vse, ki peš ali s kolesom uporabljajo to bližnjico do mesta, velika pridobitev.«

Župan s pohvalami

Župan Jevšek ob tem ni skoparil s pohvalami na račun dela predsednika in prizadevanje celotnega sveta krajevne skupnosti, ki si s številnimi pobudami nenehno prizadeva za boljšo kakovost življenja in lepšo podobo kraja. Ne nazadnje pa tudi številčna udeležba krajanov, je dodal, potrjuje, kaj ta pridobitev za kraj pomeni.

Pušča se nenehno razvija

Karlo Vratarič

Foto: Melita Marič

V okviru petnajstega krajevnega praznika so predstavili dosežke v preteklih letih in uradno zaključili naložbo v kanalizacijsko omrežje.

Kraj se nenehno razvija ter se lahko pohvali z večnamensko dvorano in nogometnim igriščem z urejenimi garderobami, zadnja pomembna pridobitev pa je kanalizacijsko omrežje, za katerega je Mestna občina Murska Sobota na razpisu za ureditev infrastrukture v romskih naseljih pridobila državna sredstva. Pogodbena vrednost del je znašala dobrih 165 tisoč evrov, od tega je država dodala kar 152 tisoč evrov. Zgradili so 820 metrov fekalne kanalizacije, ki vsem prebivalcem vasi omogoča, da se takoj po plačilu komunalnega priključka priključijo na kanalizacijski sistem, ob tem pa

Stisk rok – od leve proti desni predsednik KS Pušča Devid Horvat, župan Aleksander Jevšek in predsednik NK Pušča Ignac Horvat.

so asfaltirali še 280 metrov ceste, kjer so uredili še odvod meteorne vode s ponikanjem, cestno razsvetljavo in površine za pešce.

Več zaslužnih za razvoj naselja

Župan dr. Aleksander Jevšek je vodstvu in krajanom čestital ob prazniku ter ob tem spomnil, da se razvoj Pušče ni začel pred petnajstimi leti, ampak so zanj zaslužni vsi nekdanji župani. Predhodnikom se je zahvalil, da so že pred 57 leti prepoznali pomen zgodnje socializacije romske populacije in v Pušči ustanovili vrtec. Ob tej priložnosti sta s predsednikom KS Pušča Devidom Horvatom podpisala tudi pogodbo o brezplačni uporabi slačilnic, župan pa je obljubil pomoč še pri zamenjavi dotrajanega gasilskega vozila. Ob začetku novega tisočletja je Pušča sicer še spadala pod Černelavce, maja 2002 pa je bila z odlokom ustanovljena samostojna krajevna skupnost, ki je tudi edina romska krajevna skupnost v Sloveniji.

Druženje starejših iz Nemčavcev in Markišavcev

Geza Grabar

Ob koncu leta sta se vodstvi obeh krajevnih skupnosti, ki jih vodita Štefan Barbarič in Milan Horvat, odločili, da pripravita skupno srečanje starejših občanov.

V Nemčavcih, kjer jih je ob omenjenih nagovoril tudi podžupan Zoran Hobljaj, se jih je zbralo 52 (34 iz Nemčavcev in 18 iz Markišavcev). Nemčavska mladina je srečanje popestrila s kulturnim programom, svoje pesmi pa je prebrala zadnja leta na literarnem področju zelo ustvarjalna Irena

Šrajner. Po podatkih Mestne občine Murska Sobota, ki nosi finančna bremena srečanj starejših občanov v vseh svojih krajevnih skupnostih in mestnih četrtih, v Krajevni skupnosti Nemčavci tačas živi 48 občanov, ki so stari 70 let in več, v Krajevni skupnosti Markišavci jih je 29. Najstarejši na srečanju sta bili Šarolta Šiftar iz Markišavcev in Marija Bencak iz Nemčavcev, ki sta na prijetnem družabnem srečanju prejeli večji paket. Tiste starejše, ki se zaradi zdravstvenih razlogov skupnega srečanja niso mogli udeležiti, so poverjenice nemčavske krajevne organizacije Rdečega križa in člani sveta markišavske krajevne skupnosti obiskali na domu ali v domovih starejših in jim ob tej priložnosti izročili posebne darilne pakete.

Ob pogostitvi so se dolgo zadržali v prijetnem kramljanju, saj so bili tudi starejši iz več generacij: najmlajši so namreč šteli 70, najstarejši pa skoraj 90 let.

Zavrženim stvarjem dajo novo življenje

Ksenija Glažar,
Jasmina Muhič

V našem okolju imamo številna podjetja, ki iz odpadnih materialov ustvarjajo zanimive zgodbe.

Ena najbolj prepoznavnih oza-veščevalnih akcij s področja spodbujanja preprečevanja nastajanja odpadkov je evropski teden zmanjševanja odpadkov. »Popravi in ponovno uporabi – dajmo stvarjem novo življenje.« S tem sloganom evropski teden zmanjševanja odpadkov vabi k razmisleku o navadah in spremembi obstoječega vedenja (vzemi – uporabi – zavrzi) k bolj trajnostnemu ravnanju, ki spoštuje izdelke in naravne vire. Pred Hranilnico prekmurških dobrot v Murski Soboti so na stojnicah prizadevanja in projekte ponovne uporabe predstavila pomurska podjetja. Jasmina Škaper, ki smmo jo ujeli ob stojnici podjetja Saubermacher Komunala Murska Sobota, pojasni, da v zadnjih letih zaznavajo porast tekstilnih odpadkov, ki pogosto končajo med mešanimi komunalnimi odpadki, in industrijskega tekstila. »V posebnih zbiralnikih rabljenih oblačil jih presortiramo, nekaj gre v ponovno uporabo, preostanek pa z industrijskim tekstilom za snovno predelavo novih izdelkov,« razloži postopek. Pri ponovni uporabi tekstil potuje do poslovnih partnerjev, ki izdelujejo recimo filce in čistilne krpe. Podjetje je, kot pravi, zbiralec in osveščevalec podjetij in gospodinjstev, saj pokažejo tudi drugo pot mimo odlagališča. Sodelujejo s šolami in vrtci, kjer mlade spodbujajo k ustvarjanju iz odpadnih stvari.

Odgovorno z odpadnim jedilnim oljem

Namesto da odpadno jedilno olje zlivamo v odtok ali straniščno školjko, kar je, kot pravi direktor Zavoda PEC Murska Sobota Milan Bogataj pogosto še vedno najlažji in najbolj neekološki način, lahko olju damo novo vrednost. Zato izvajajo projekt reciklaže odpadnega jedilnega okolja, ki ga sofinancira Evropska unija. Z njim ozaveščajo o

ponovni uporabi rastlinskega jedilnega olja, iz katerega lahko ob pomoči posebnega paketa Oilright, ki so ga oblikovali z družbo Bolje, po sistemu naredi sam ustvarimo dišeče čajne svečke. Alenka Šiplič iz družbe Ogracek pravi, da izdelujejo različne naravne izdelke za vrtnarstvo. Iz organskih odpadkov delajo kompost, bioogljje in druge naravne izdelke za vrt. Povpraševanja je, kot opažajo, zelo veliko, zlasti po kompostu in visokih gredah, bioogljje pa ljudje šele spoznavajo in jih je treba o njem še izobraziti. So pa vse bolj osveščeni, da je za naravo treba skrbeti.

Na osnovi dolgoletnega uspešnega sodelovanja z vzgojno-izobraževalnimi zavodi so v podjetju Saubermacher Komunala Murska Sobota tudi v letošnjem šolskem letu pripravili natečaj »Odpadno je uporabno«.

Obnavljajo staro pohištvo

Lea Cipot iz socialnega podjetja Zavod Korak vodi trgovino, kjer prodajajo rabljena otroška oblačila in opremo, ter šivalnico in popraviljalnico. Prejšnje leto so za izdelke iz šivalnice ustanovili blagovno znamko Footka. Z nadgradnjo, spodbujanjem in osveščanjem o ponovni uporabi so se kot družbeniki pridružili socialnemu podjetju Mensana, kjer bodo svoje dejavnosti nadalje še razvijali in nadgrajevali. Društvo za varovanje okolja Rec je Mursko Soboto obogatilo s trgovino z rabljenim pohištvom in opremo.

Z domišljijo odpadnim materialom dali novo življenje

Podjetje Saubermacher Komunala je v letošnjem natečaju »Odpadno je uporabno« k sodelovanju povabilo otroke, učence in dijake vseh prekmurških vrtcev, osnovnih in srednjih šol, kjer opravljajo gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov.

Drago Dervarič, direktor podjetja Saubermacher Komunala Murska Sobota, dr. Marinka Vovk, direktorica Centra ponovne uporabe, in Jurij Vahtar, direktor Trash designa.

Lea Cipot (na fotografiji levo): »Ljudi osveščamo o ponovni uporabi pohištva ter izdelke prenavljamo, restavriramo in tapeciramo, da jih pripravimo za ponovno uporabo v domovih.«

Najboljše so nagradili

Z domišljijo so udeleženi v natečaju odpadnim materialom dali novo življenje in ustvarili 32 eko jelk, okrašenih z recikriranimi božičnimi okraski. Ocenjevalna komisija (Jurij Vahtar, Polona Žalig, Darja Potočnik, Milan Bogataj) pa je izbrala najboljše. V kategoriji vrtcev za prvo starostno obdobje je

Družba Ogracek izdeluje različne naravne izdelke za vrtnarstvo. Iz organskih odpadkov delajo kompost, bioogljje in druge naravne izdelke za vrt. Povpraševanja je, kot opažajo, zelo veliko, zlasti po kompostu in visokih gredah, bioogljje pa ljudje šele spoznavajo in jih je treba o njem še izobraziti.

prvo triado je ocenjevalno komisijo prevzel izdelek Osnovne šole I Murska Sobota, saj so zelo inovativno izdelali jelko, ki so jo poimenovali »Kolesnica dobrih želja«, in sicer iz odpadnih delov kolesa in kolesa z motorjem, okrasili pa so jo z deli pnevmatike, z lučkami pa minimalističnemu slogu dodali še pridih klasike. Osnovna šola Kobilje je izdelala zmagovalno jelko iz odpadnih dežnikov v kategoriji osnovnih šol za drugo triado. Osnovo so naredili iz velikega senčnika, na katerega so pritrdili železno ogrodje deznikov, iz ročajev pa so naredili pisane okraske v obliki sladkornih palčk. V kategoriji osnovnih šol za tretjo triado si je prvo mesto prislužila jelka učencev Osnovne šole Turnišče. Učenci so ustvarili zanimivo leseno osnovo, razgibano razporejene lesene palice pa so povezali z odpadnimi žicami. Okrasili so jo s stikali, ključi, ključavnicami in z zlato pobarvanimi žarnicami. Med srednješolci so zmagovalno jelko izdelali dijaki Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota, ki so konstrukcijo naredili iz odpadnega kovinskega materiala, s pritrtjenimi odpadnimi zgoščenkami pa so jelki dodali pridih svetlikajoče se čarobnosti.

zmagal izdelek otrok OŠ Sveti Jurij, VVE Rogašovci. Otroci so ob pomoči plastične cevi ustvarili abstraktno jelko z obeski iz odpadne embalaže paštet in Actimela, zamaškov itd. V kategoriji vrtcev za drugo starostno obdobje je zmaga jelka otrok Osnovne šole Sveti Jurij, VVE Pertoča. Izdelali so košato jelko iz zelenih plastenk ter jo okrasili s svečami, snežaki, zvezdami in žogami. V kategoriji osnovnih šol za

Vse jelke letošnjega natečaja, ki so jih izdelali mladi, bomo lahko ves december občudovali v praznično okrašenem mestu, in sicer pred Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota ter v pravljčni deželi na Trgu zmage.

Sodelovanje za korist vseh občanov

Ksenija Glažar
Foto: arhiv MOMS

Murska Sobota je pobratena s šestimi mesti, s katerimi dobro sodelujemo na različnih področjih. Razvila so se tudi prijateljstva in sodelovanja med posameznimi društvi.

O načinu sodelovanja in skupnih projektih smo se pogovarjali z Vido Lukač iz kabineta župana, ki je med drugim zadolžena za mednarodno sodelovanje.

Z Ingolstadtom povezani od leta 1979

Dolgoletno partnerstvo nas veže z bavarskim mestom Ingolstadt, s katerim smo 30. marca 1979 podpisali listino o pobratenju. To nemško mesto je tako postalo prvo pobrateno mesto Murske Sobote. Nemci so v 60. letih prejšnjega stoletja iskali delovno silo ter vzpostavili stik z našo enoto zavoda za zaposlovanje, sindikati in predstavniki mesta. Veliko ljudi iz naših krajev se je zaposlilo v tovarni Audi. Zaradi ekonomskih razlogov je pozneje prišlo do pobratenja. Listino sta podpisala takratni predsednik skupščine Karel Sukič in dolgoletni župan Ingolstadta Peter Schnell, ki je bil župan kar pet mandatov oziroma trideset let. Schnell je leta 1999 postal častni občan Mestne občine Murska Sobota. Mursko Soboto je prvič obiskal leta 1973 in od takrat podrobno spremlja razvoj mesta. Nad mestom je po besedah Lukačeve vedno navdušen. V Ingolstadt od leta 1977 deluje slovensko kulturno in prosvetno društvo Lastovka, ki združuje tam živeče Slovence in njihove potomce.

Med drugim na šoli organizirajo dodatni pouk slovenskega jezika, imajo folklorno skupino in se nasploh zelo veliko družijo.

Še danes zelo intenzivno sodelovanje

Sodelovanje z Ingolstadtom je bilo vedno raznoliko in je takšno še danes. V preteklosti so naši mladi tja odhajali na tabore in izmenjave ter tako spoznavali drugo kulturo in se družili z nemškimi vrstniki. Tamkajšnje mestne oblasti veliko poudarka dajejo sodelovanju mladih še danes. Mestna občina Murska Sobota je letos že šestič sodelovala v mednarodnem gledališko-plesnem projektu, ki je združil kar 80 mladih iz različnih pobratenih mest Ingolstadta. Dobre tri tedne so se mladi učili in družili v Nemčiji, zadnji teden pa so preživeli v Murski Soboti, kjer so v okviru praznovanja občinskega praznika s predstavo »Hot spot« nastopili tudi v Gledališču Park. Pred dvema letoma je Ingolstadt za širjenje evropske miselnosti in povezovanje pobratenih občin prejel celo odlikovanje Sveta Evrope. Listino o sodelovanju z Ingolstadtom je podpisala tudi glasbena šola. Letos so jih obiskali naši glasbeniki, prihodnje leto pa bodo mladi Nemci gostovali pri nas. Srednja zdravstvena šola sodeluje z ingolstadtsko kliniko, kjer naši dijaki opravljajo prakso. Zelo dobro z Ingolstadtom sodeluje Galerija Murska Sobota. V okviru 23. festivala »Der Oktober ist eine Frau« (Oktober je ženska), ki je posvečen ženskim umetnicam in ustvarjalcam, sta na povabilo mesta in njihove mestne galerije na letošnjem festivalu sodelovali tudi dve umetnici iz Murske Sobote: fotografinja Nataša Kos in kiparka Saša Bezjak. Sodelujejo tudi ribiška društva in likovna sekcija društva upokoencev, pobuda za sodelovanje pa je prišla še od nemškega nogometnega in plavalnega društva ter od tabornikov.

Kako kaj gospodarstvo?

»Prizadevamo si tudi za gospodarsko sodelovanje. Župan Aleksander Jevšek je s tem namenom Ingolstadt že večkrat obiskal. Na našo pobudo je bila skupaj s takratno RRA Mura in Pomursko gospodarsko zbornico organizirana poslovna konferenca, na kateri so se predstavili naši in nemški podjetniki.« Mestna občina Murska Sobota od leta 1979 vsako drugo leto sodeluje na sejmu MIBA v Ingolstadt, kjer se predstavlja s turistično ponudbo mesta in regije (sodelovanje številnih gospodarskih družb, ki se ukvarjajo s turizmom in kulinarijo, Terme 3000 turiste iz Ingolstadta gostijo že več kot 30 let).

Lastovka ima dobra krila

V novembru se je župan Aleksander Jevšek udeležil praznovanja 40. obletnice Slovenskega kulturno-prosvetnega društva Lastovka. Praznovanja se je udeležil tudi minister za zamejce in Slovence po svetu Gorazd Žmavc, ki je aktualnemu predsedniku za prispevek društva Lastovka pri ohranjanju slovenstva izročil tudi priznanje. Jevšek je izrazil veselje, da je vodenje društva prevzela mlada generacija, ki odlično skrbi, da slovenska beseda in pesem v Ingolstadt ne bosta izumrli.

S Paraćinom povezani še iz časov delovnih brigad

Leta 1979 so se na vlaku bratstva in enotnosti srečali takratno vodstvo skupščine občine Murske Sobote z vodstvom in predstavniki srbske občine Paraćin. Zaradi skupnih interesov je med dopisovanjem zrasla pobuda po tesnejšem sodelovanju in 5. oktobra 1979 je bila podpisana listina o pobratenju. S Paraćinom je zelo povezan Nogometni klub Rakičan, saj organizirajo vsakoletno izmenjavo nogometnih ekip mlajših selekcij. Sodelovala so tudi dekleta iz našega odbojkarkega kluba, srbske odbojkarice pa so obiskale naše. V Paraćinu vsako leto poteka zelo znan festival folklorne, ki ga je že večkrat obiskala folklorna skupina Goska iz Satahovcev, letos pa sta pri njih gostovala tudi cimbalist Andi Sobočan in pevka Dorina Gujt z naborom ljudskih pesmi. »Povezani smo tudi prek projektov in sodelovanja občinskih uprav. V preteklosti smo skupaj izvajali evropske projekte na področju svetovanja občinskih uprav glede plačil davkov in črnih gradenj ter v projektu, povezanem z uvajanjem v geografsko-informacijski sistem GIS,« pravi Lukačeva. Lani so paraćinskim gasilcem murskosoboški podarili nekdanjo gasilsko lestev.

Veliko potomcev živi v Bethlehemu

Leta 1996 se je Murska Sobota pobratila s pensilvanskim mestom Bethlehem. V Bethlehemu, kjer je dobro razvita železarska industrija, živi veliko potomcev izseljencev iz Prekmurja, ki so po prvi svetovni vojni boljše življenje odšli iskat čez veliko lužo. Ameriški profesor slovenskega porekla je raziskoval svoje korenine, kar ga je pripeljalo do Prekmurja in Murske Sobote.

Podžupan Boštjan Berlak se je letos poleti v Ingolstadt udeležil srečanja desetih partnerskih mest in okrogle mize o sodelovanju partnerskih mest.

Ob obisku se je delegacija iz Podstrane v malem nogometu pomerila z ekipo občinske uprave in mestnih svetnikov.

Tam živeči Slovenci imajo tudi svoje društvo, ki se imenuje Združenje Bethlehem Murska Sobota, ki združuje vse Pomurce. Pobratenje je bilo podpisano 8. junija 1996. »Američani nas sicer obiščejo, a zaradi razdalje le občasno,« dodaja Lukačeva. Letos novembra se je župan Jevšek odzval povabilu tega pobratenege mesta in se udeležil njihovega tradicionalnega praznovanja dneva dediščine. Ob tej priložnosti so si naši rojaki v Bethlehemu premierno ogledali – tokrat sinhroniziran v angleščino – dokumentarni film »Slovenci v Bethlehemu«, katerega avtorja sta Štefan Celec in Jože Glažar. Glažar je ob tej priložnosti opravil še dodatne raziskave o naših izseljencih. Jevška je sprejel tudi župan Robert Donchez, ki ima prav tako slovenske korenine. Strinjala sta se, da bi pobratenje morali nadgraditi, zlasti z izmenjavo študentov. Z našimi rojaki odlično sodeluje evangeličanska skupnost iz Murske Sobote, ki vsako leto na izmenjavo pošlje dijake ali študente, obiskali so jih tudi s pevskimi zbori, v preteklosti pa so z eno izmed tamkajšnjih srednjih šol sodelovali tudi dijaki Gimnazije Murska Sobota. Ob povratku se je župan srečal tudi s slovensko skupnostjo v New Yorku.

S Podstrano in Turnovom povezani prek športa

Sodelovanje z dalmatinskim mestom Podstrana je zraslo iz prijateljskih izmenjav takratnih nogometnih klubov iz Podstrane in Rakičana. Sodelovanje je intenzivno tudi na področju turizma. Sporazum o sodelovanju je bil podpisan 27. januarja 2000. Predstavniki Podstrane v Mursko Soboto prihajajo vsako leto marca v času dnevov dalmatinske kuhinje in glasbe, ki ga tradicionalno gosti hotel Diana. Letos so podstranski kuharji pripravili izvrstne dalmatinske jedi, za vzdušje pa sta poskrbeli klapi Praska in Porat. Ob letošnjem obisku sta se ekipi Podstrane ter svetnikov in sodelavcev Mestne občine Murska

Sobota pomerili v nogometu. Leta 2005 je na pobudo mesta Turnov in slovenskega veleposlaništva v Pragi nastalo partnerstvo z mestom v t. i. češkem raju. Pozneje se je razvilo sodelovanje na kulturnem in športnem področju. Sporazum o partnerstvu je bil podpisan 16. junija 2005.

Projektno sodelovanje s Körmendom

Pred petimi leti je na podlagi večletnega dobrega sodelovanja pri različnih projektih (3 Parki/ 3 Park in City Cooperation) bila izražena želja po krepitvi in širitvi sodelovanja z madžarskim Körmendom. Listina o partnerskem sodelovanju z mestno občino Körmend je bila podpisana 22. junija 2012. S Körmendom se prijavljamo na skupne evropske projekte.

Kakšne so koristi?

»Mestna občina Murska Sobota povabi predstavnike partnerskih mest na srečanje v Mursko Soboto vsako leto v času Festivala Soboški dnevi. Ob tem jim predstavimo razvojne projekte, izmenjamo si primere dobrih praks in povežemo institucije. Želimo si tesnejšega sodelovanja tudi na gospodarskem področju,« pravi Lukačeva. »Želimo si, da imajo od sodelovanja s pobratenimi mesti koristi naše občanke in občani, zlasti mladi,« še izpostavi. »Razlogi za sodelovanje danes so nekoliko drugačni kot pred štirimi desetletji, toda prijateljstvo, ki je ob tem raslo in se krepilo, ostaja,« je ob obisku Ingolstadta letos jeseni povedal župan Jevšek.

Pobratena oziroma partnerska mesta Murske Sobote:

- Ingolstadt, Nemčija (od leta 1979)
- Paraćin, Srbija (od leta 1979)
- Bethlehem, Pensilvanija, ZDA (od leta 1996)
- Podstrana, Hrvaška (od leta 2000)
- Turnov, Češka (od leta 2005)
- Körmend, Madžarska, (od leta 2012)

Župan Aleksander Jevšek se je nedavno udeležil praznovanja 40. obletnice Slovenskega kulturno-prosvetnega društva Lastovka.

Murskosoboški dijaki so nastopili skupaj z učenci ingolstadtških šol in vrstniki pobratenih mest Ingolstadta (madžarskega Györa, poljskega mesta Opole, italijanske Carrare in srbskega Kragujevca) v predstavi »Hot spot«, ki je bila uprizorjena tudi v Gledališču Park.

Z ustvarjalnostjo do notranjega miru

Ksenija Glažar

V prazničnih dneh ustvarjalnost mnogih doživi vrhunec. Toda ne gre samo za to, da nekdo nekaj ustvari, gre tudi za globlji pomen druženja s samim seboj.

Predstavljamo tri ustvarjalce različnih generacij, ki jih družijo, da v svojem udejstvovanju izjemno uživajo, hkrati pa se zavedajo pomena ustvarjalnosti v širšem smislu. Bistvena je ravno notranja izpolnitev.

Olgica Koren - vsestranska ustvarjalka že od nekdaj

Kot samoukinja je začela z risanjem na svilene rute in steklo,

potem se je njena ustvarjalnost razširila na ustvarjanje adventnih venčkov, voščilnic, poročnih vabil in nakita. Pred dvema letoma je zbolela za rakom in pol leta preživela v postelji, kar je njeno ustvarjalnost zatrla: »Potrebovala sem motivacijo in moč za boj z boleznijo. Z narisanimi podobami sem si ustvarjala pozitivne simbole in afirmacije. Tako so nastale 'Mavrične kresničke'. Ker nisem imela moči, da bi narisano pobarvala, je nastala pobarvanka.« Dodala je še besedilo, ki opisuje njene občutke ob narisanim. Na željo drugih je nastala druga pobarvanka, ki je morsko in vrtičkarsko obarvana, kar sta prav tako njeni strasti. Dopolnjena je s prigodami iz njenega življenja. Tretja z naslovom »Pregrešno opojne sladice« je nastala v času praznikov. V njej so zbrani recepti

»Ustvarjalnost je del mojega življenja. Ne predstavljam si življenja brez barv, ustvarjalnosti in ročnih spretnosti. Ves čas moram nekaj pripravljati.«

za pripravo zdravih jedi, ki jih je sama preizkusila. Njena zadnja in še čisto sveža pobarvanka je nastala v sodelovanju z dobrodelnim društvom Pomagajmo odprtih src iz Bakovcev. Z njo je predstavila delovanje društva in ima humanitarno noto. Ustvarjalka izpostavi, da so to pobarvanke za odrasle. »Pozabljamo, da smo kot otroci radi barvali in kako smo se ob tem počutili. Po več ur smo se odklopili. Ta notranji mir nam v sodobni družbi manjka,« dodaja. Barvanje nas sili v umiritev ter dokazano aktivira obe možganski polovici – ustvarjalno in razumsko. Odzivi so, kot opaza, le pozitivni. Barvajo radi tudi moški, ki so bolj natančni in v barvanje vložijo tudi več truda. Olgica pogosto sodeluje s Hišo Sadeži družbe Murska Sobota, kjer vodi delavnice barvanja.

Franc Čizmazija obudil mladostno veselje

Upokojenec iz Bakovcev Franc Čizmazija poleg številnih hobijev in dejavnosti rad najde čas samo zase. Na sejnih ga srečamo z bogato založeno stojnico unikatnih žebeljank. Prvi žebelj je, kot pravi, zabil že kot otrok »šujstra« iz Turnišča. Izdelovanja žebeljank se je naučil v času vojske. »Ko sem se upokojil, sem imel veliko časa. Pospravljaj sem in našel par žebeljank iz mladosti. Takrat sem se zanje znova navdušil in to delo nadaljeval,« opiše, kako je ponovno odkril strast za to dejavnost. Učil se

je sam, brez mentorja in na lastnih napakah. Med drugim izpostavi, da je tudi pri žebeljankah pomemben vrsti red barv. »Kot godbenik najraje ustvarjam glasbila, nato priložnostne motive za rojstne dneve in poroke, logotipe društev, še zlasti nogometne, in še marsikaj,« pojasni. Za žebeljanko z motivom harmonike porabi od deset ur dela, za rožo pa okrog osem ur. Na vprašanje, ali znajo ljudje vloženo delo ceniti, odgovarja, da so izkušnje različne: »Nekateri naročijo in izdelek tudi plačajo, drugi bi še vedno radi znižali ceno. Napitnin pa danes več

»Kar smo zamudili, ne moremo nadoknaditi. Včerajšnji dan se več ne bo ponovil tak, kot je bil. Poleg vseh hobijev vedno najdem čas samo zase.«

ni.« Srečamo ga lahko na sejnih v Murski Soboti in celotnem Pomurju. O ustvarjanju pravi, da mu poleg vseh hobijev pomeni veliko zadoščenje. »Ob tem sem naredil nekaj koristnega in sem si zapolnil prosti čas. Sem tudi član več društev upokojencev, balinam, ribarim in še kaj.« Dodaja še, da upokojencem določene stvari vzamejo več časa, kot so jim nekoč, vendar je treba vztrajati in ne popustiti. »Včasih mi ne gre, kot sem si zamislil. Čeprav me zanima končna podoba izdelka, delo pustim in z njim nadaljujem pozneje ali naslednji dan.«

Gregor Celec: Delo je potrebno imeti rad

Prav tako na vseh sejnih v mestu in regiji srečamo Gregorja Celca z medenjaki. Izučeni slaščičar je po poklicu medicar, čeprav šole za ta poklic še vedno ni. Za medicarstvo pravi, da je živa kulturna dediščina. V ta družinski posel ga je vpeljal dedek Štefan Celec, ki je imel v Murski Soboti znano medicarsko delavnico. Ob koncu osnovne šole ga je vprašal, ali bi nadaljeval njegovo delo. Gregor je ponudbo sprejel in tako že dve desetletji ustvarja medenjake. Na vprašanje, koliko je pri njegovem delu pomembna ustvarjalnost, pravi, da pri tem ni

meja. »Skoraj vsak mesec srečam stranko, ki želi nekaj posebnega. Ravno se z ženo Vlasto ukvarjava s škatlo za fugirno maso iz medenjakov! Zdaj naju že tudi zanima odziv stranke.« Navede še primer, ko sta pred nekaj leti za prireditev večjega naročnika izdelovala pasje kosti in zanje naročila celo poseben model. »Izdelala sva tudi že kitaro, ki je potem nismo mogli spraviti v škatlo, pa sveto pismo, punčke, ure in drugo,« pravi o nenavadnih željah strank. Največ povpraševanja je po navadnih medenjaki. Pisani medenjaki, kot so srčki, punčke, konjički, zdaj Miklavži in drugi dobri možje, se

»Danes je izdelek lahko narediti. Toda če ga ne znaš prodati, nisi naredil nič,« pravi Gregor Celec, na fotografiji z ženo Vlasto Šoštarčič Celec.

prodajajo sezonsko. Poleg klasičnih vedno postrežeta s čim novim – trenutno so priljubljeni medenjaki z Milko in Nutello, lani z rožiči, suhimi figami in pomarančo, omeni še kamutove brez glutena, pa s čokolado, kokosom, mandlji ali lešniki. O priljubljenosti tovrstnih poklicev Celec pravi, da je pri nas preveč pametnih ljudi. »Vsi bi radi sedeli za računalniki in tako služili denar. Če si pek oziroma slaščičar ali opravljaš podoben poklic, velja, da toliko zaslužiš, kolikor delaš.« Dodaja še, da je tak poklic nujno imeti rad in na delo hoditi z veseljem. Tudi ob nedeljah, če je potrebno.

Tudi vi ste lahko del spremembe

A. G.

December velja za čarobni mesec. To je čas, ko mesta zasijejo v pisanih barvah, ko praznike preživimo z najdražjimi, in ne nazadnje je to čas, ko nas obiščejo dobri možje.

A za marsikoga je to najbolj težavno obdobje, ker nimajo česa položiti na mizo, kaj šele, da bi najdražjim kupili in podarili darila. Da bi bili prazniki vsaj za večino brezskrbni, srečni, kratka čarobni, tudi letos različne organizacije in prostovoljci izvajajo dobrodelne akcije, da ljudem v socialni stiski polepšajo praznike.

Letos peta božična akcija Anina zvezdica

V Sloveniji v decembru poteka akcija zbiranja hrane Anina zvezdica. V Pomurju že peto leto akcijo vodi Amadea Gomboc, ki je nad odzivom okolice iz leta v leto bolj presenečena. »Peta božična akcija v Pomurju je v teku. Ko sem jih štela mladih enaindvajset, nisem mislila, da bo akcija dosegla toliko srčnih ljudi, toliko iskrenih obrazov. Hvaležna sem, da smo akcijo pripeljali do te stopnje, da ob omembi Anine zvezdice ljudje pomislijo na dobro in na dobrobit ljudi.« V božični akciji Anina zvezdica v Pomurju sodeluje okoli petnajst prostovoljcev, ki pomagajo ves čas, nekateri priskočijo na

pomoč kak dan, odvisno seveda od prostega časa. Prostovoljci zbirajo hrano in pripravljajo pakete za po številu različne družine. »Lansko leto smo obdarili čez tristo družin. Povprečno so naše družine od tri do petčlanske. V Pomurju smo zbrali nekje od deset do dvanajst ton hrane,« je o lanski uspešni akciji povedala koordinatrica pomurske regije.

Božiček za en dan

Božiček za en dan je večletni projekt, ki je zajel tudi našo pokrajino. V Hiši Sadeži družbe so prevzeli koordinacijo za Pomurje ter do 5. decembra zbirali darila za otroke in odrasle. »Kot vsako leto smo se tudi letos v Hiši Sadeži družbe Murska Sobota odločili, da sodelujemo v akciji zbiranja daril in s tem pripomoremo k čim večjemu številu obdarovanih otrok,« so sporočili. Lansko leto so z zbranimi darili pričarali nasmeh na obraz več kot tristo otrokom.

Razdelijo 120 ton prehrane in higienskih pripomočkov

Murskosoboška izpostava Rdečega križa čez vse leto nudi različne pomoči v obliki prehranskih paketov, higienskih pripomočkov, šolskih potrebščin, rabljenih oblačil in obutve. V mnogih primerih pomagajo tudi pri donacijah pohištva in bele tehnike ter pri vsakdanjih opravilih. V začetku decembra so se priključili vseslovenski akciji z Mercatorjem »Zbiramo hrano. Lahko prispevaš?«, in sicer v murskosoboškem hipermarketu

Mercator. »Sicer v decembru vsako leto v mnogih krajevnih organizacijah Rdečega križa obdarujemo starejše, osamljene in invalide. Veseli bomo vsakega prispevka, ki ga bomo lahko podarili naprej. Tako bomo marsikomu skupaj z vami pričarali nasmeh in upanje na obraz,« hvaležno pripoveduje Albina Knapp, sekretarka RKS OZ MS. »Vsako leto razdelimo do 120 ton prehrane in higienskih pripomočkov,« še doda.

Lani 60 tisoč prostovoljnih ur pomoči

Škofijska karitas Murska Sobota je bila ustanovljena v začetku leta 2007. V Murski Soboti zadnjih nekaj let pod njenim okriljem deluje Lazarjev dom. V njem z veliko podporo Mestne občine Murska Sobota izvajajo splet socialno-varstvenih in drugih podpornih programov, kot so brezplačen topel obrok za osemdeset ljudi, zdravnik in pravna pomoč pro bono, svetovalnica za odvisnike, ki jo vodi Zavod Pelikan – Karitas, programi za osebno higieno, svetovalnica za žrtve nasilja ter logopedska pomoč ljudem po kapi ali nesreči, če jih naštejemo le nekaj. »Danes smo lahko ponosni na 925 prostovoljcev, ki so v lanskem letu opravili čez 60 tisoč prostovoljnih ur pomoči, ko so prišli naproti skoraj 10.000 ljudem, potrebnim pomoči.« Med takšnimi, ki prosijo za pomoč, so tudi matere, ki se lahko zdaj pod njihovo organizacijo zatečejo v Materinski dom, še zaključuje generalni tajnik škofijske karitas Jožef Kociper.

Kako lahko pomagате?

Anina zvezdica

Akcija poteka od 1. do 31. decembra po vsej Sloveniji. V Pomurju poteka akcija do 24. decembra.

Lokacije zbiranja v bližini:

- Murska Sobota: Lendavska ulica, zaklonišče (datumi zbiranja: 22. 12. od 12.00 do 16.00, 23. 12. 2017 od 12.00 do 16.00, 24. 12. 2017 od 9.00 do 11.00)
- V vseh vozičkih trgovin Spar po Sloveniji

Družine, ki potrebujejo pomoč, se lahko prijavijo na pomurje@aninazvezdica.si

Rdeči križ Slovenije

Veseli bodo vsakega prispevka, ki ga bodo lahko podelili naprej. Nahajajo se na Ulici Staneta Rozmana 3 v Murski Soboti.

Škofijska karitas Murska Sobota

Svoj dar za sočloveka v stiski lahko prispevate na več načinov. S finančno podporo, z materialnimi sredstvi ali pa tako, da postanete prostovoljec oz. sodelavec. Nahajajo se na Gregorčičevi ulici 4 A v Murski Soboti.

Prostovoljci Anine zvezdice zbirajo hrano in pripravljajo pakete za različne družine.

Murska Sobota, 20. - 22. 12. 2017

**Trije dnevi obogateni s praznično ponudbo na številnih stojnicah.
Pestra ponudba in program skozi ves dan, vse tri dni!**

sreda, 20. 12. 2017

11.00 – 16.00	Druženje, glasba, glasbeni nastopi, stojnice, gostinska ponudba ...
16.00	GLASBENI NASTOPI OSNOVNIH ŠOL MURSKA SOBOTA
17.00	PRIHOD OTROK Z LUČKAMI IN NASTOP OTROŠKEGA PEVSKEGA ZBORA VRTCA MURSKA SOBOTA <i>Glasbeno Gledališče Melite Osojnik ČAROBNA SMREČICA</i>
18.00	Koncert TAKE NINE ORCHESTRA

četrtek, 21. 12. 2017

11.00 – 16.00	Druženje, glasba, glasbeni nastopi, stojnice, gostinska ponudba ...
16.00	Sten Vilar NOVOLETNI VRTILJAK
17.00	Koncert OKUSTIČNI
18.00	Koncert MOŠKA VOKALNA SKUPINA AETERNUM

petek, 22. 12. 2017

11.00 – 16.00	Druženje, glasba, glasbeni nastopi, stojnice, gostinska ponudba ...
16.00	Lutkovno gledališče Pika, Lenart Svetlana Makarovič MAČEK MAČKURSSON
17.00	PRIHOD DEDKA MRAZA Koncert VOKALNA SKUPINA BELETINKE
18.00	Koncert MOIRISSIMO

»Fantje smo si 'naglednili dikline' in jih peljali plesat«

Ksenija Glažar

Mursko Soboto je nekoč krasilo bogato družabno življenje. Različne generacije so z nami delile svoje priljubljene točke, na katerih so se v mladosti zbirali in družili.

Spomini jim uhajajo na mlada leta v Faflikovi in Sočičevi kavarni, Jelši, Podmornici, Zvezdi in Diani ter Expres bifeju, pa tudi v Čardi.

V preteklosti izjemno priljubljene kavarne

Prva kavarna v Soboti naj bi po zapisih Franca Kuzmiča bil leta 1875 Kazino, pri poznejšem hotelu Dobrai, kamor je rada zahajala madžarska elita. Tu se je odvijalo pestro družabno življenje: igrali so šah, kartali in plesali, imeli naj bi celo lastno knjižnico. Leta 1909 je bila na novo odprta in preurejena, tako je nastala t. i. Velika kavarna, pozneje Kavarna pri Kroni. V

in madžarskimi časopisi. Kuzmič navaja, da so med letoma 1919 in 1941 v Murski Soboti imeli enajst gostiln, tri kavarne, tri restavracije, tri hotele, pivnico in zajtrkovalnico ter tri brezalkoholne restavracije. V drugi polovici tridesetih let je zaživela Faflikova kavarna na Slovenski ulici, danes Hranilnica prekmurskih dobrot. Na Ulici Staneta Rozmana (ob nekdanji stari glasbeni šoli) je v secesijski stavbi domovala Sočičeva kavarna, znana po plesih ob glasbi soboških romskih orkestrrov (Čičeri ali Baranja). Tovarnar Josip Benko je leta 1924 v svoji poslovni stavbi na Lendavski cesti odprl kavarno, ki je pozneje postala pivnica in zajtrkovalnica.

Zelo priljubljena Jelša

Po vojni je delovala kavarna pri hotelu Zvezda. Leta 1967 je bil zgrajen hotel Diana, ki je prav tako imel kavarno. V začetku sedemdesetih let je v centru mesta iz Expres bifeja nastala priljubljena Jelša. V kavarni Franje Meolica so po zapisih Kuzmiča postregli s tremi vrstami kave, dvema vrstama mleka, tremi čaji, navadnim in jajčnim punčem,

grizki iz jajc in sardin. Kavarne so odpirali okrog poldneva in so obratovale do polnoči. V njih so gostje lahko prebirali različne domače ali tuje časopise in revije.

Kavarne so bile središče kulturnega življenja

Kuzmič, velik poznavalec zgodovine našega mesta, pravi, da so kavarne nekoč bile prostor, kjer so se odvijale razne kulturne prireditve. Na vprašanje, kam je v mladosti zahajala njegova generacija, odgovarja, da je bilo naše mesto v 60. in 70. letih na tem področju dokaj močno razvito. »Imeli smo male kavarnice, zelo znani sta bili Podmornica in Jelša, kjer smo se družili ob kavi. Priljubljena je bila tudi Sočičeva kavarna. Tisti, ki so bili bolj mobilni, so zahajali v Kantino pri Muri na zabave in ples.« Murska Sobota je bila, kot pravi, nekoč bolj meščanska kot danes. »Danes se vse bolj umika na periferijo in ni več tistega življenja kot nekoč. Murska Sobota je dobila trikrat več prebivalcev, a je postala prazna,« še ugotavlja. Ob večerih in koncih tedna se je nekoč veliko kartalo in ob kartah tudi politiziralo. »Tega danes več ni. Danes so točke družabnega življenja razpršene, tudi po Pomurju,« pravi Kuzmič. Doda še, da smo z globalizacijo dobili pametne telefone, zato se mladi sploh ne pogovarjajo, pozabijo celo popiti pijačo in dve, tri ure sedijo skoraj brez besed. O tem, kako obuditi družabno življenje, predlaga, da bi morda bilo treba znova uvesti kavarno s časopisjem, saj vsi še vedno ne uporabljajo pametnih telefonov. Ocenjuje, da je lepo oživljena recimo murskosoboška knjižnica, kjer se dogajajo številne kulturne prireditve, razstave in srečanja društev.

Evgen Sapač: »V moji mladosti smo bili bolj povezani«

Evgen Sapač se spominja, da v Murski Soboti ni bilo toliko gostiln kot danes. Službe so bile bolj dopoldanske oziroma popoldanske in ne celodnevne. Po službi so se srečevali v Zvezdi, Diani, Podmornici, v lokalu v Šopingu, Centralu in Expres bifeju, ki je bil na malo višji ravni, pa tudi pri Grlecju. Omeni še kino na Ulici Štefana Kovača. »V soboto zvečer ali v nedeljo smo radi zahajali na veselice oziroma mitinge po celotnem Goričkem. Nedelje so

Vida Gabor Sapač, Evgen Sapač in Jolanka Krančič Dornik se z nostalgijo spominjajo družabnega življenja v mladosti.

bile rezervirane za šport, zlasti za nogometne tekme,« se mladih dni spominja Sapač. »V nasprotju z današnjo mladino smo veliko plesali. Ko se je začela glasba, smo se fantje dvignili, si 'naglednili dikline' in jih peljali plesat. Danes veliko mladih sploh ne pleše, imajo le telefone ali so ob šanku,« pripomni. Z ženo Vido Gabor Sapač sta rada hodila plesat v Diano, kjer je bila glasba vsak dan, in ob koncih tedna tudi v Zvezdo. Gabor Sapačeva pripomni, da so najpogostejše plesali polke in valčke ter sotiš in čardaš, skratka stare ples. »Podmornica je bila zelo zasedena, zato včasih nismo dobili mesta in smo morali počakati, da smo prišli na vrsto,« se spominja Sapač. Ob Podmornici se mu iz spomina priključuje nekoč zelo priljubljeni jukebox. Opaža tudi, da so se veliko več sprehajali. Priljubljene so bile popoldanske šole, zadnji avtobusi so iz Murske Sobote odpeljali okrog osmih. Do te ure je bila Murska Sobota polna ljudi in vrveža. »Od Diane do Podmornice in Zvezde je bil pravi korzo. To malo pogrešam,« nostalgичno pripomni Sapač. Včasih so zavili tudi do železniške postaje, do Kolodvora.

Jolanka Krančič Dornik: »Včasih smo pili le slatino«

Jolanka Krančič Dornik, ki se je v Mursko Soboto priselila pred 60 leti, ko jih je štela dvajset, se spominja Zvezde, Faflikove kavarne in kavarne v Diani. Pri Fafliku je bila, kot pravi, vedno živa glasba, ki jo opiše kot enkratno. »Z družbo smo

prišli mimo, šli noter in plesali,« se spominja. Iz poznejših časov se spominja Podmornice. Pili so brezalkoholne pijače, odvisno od denarja, ki so ga imeli, včasih pa le slatino. Tudi ona se spominja kartanja. »Sodelavci so zelo radi kartali pri Fafliku, pozneje pa pri Grlecju. Imeli so prave kartaške klube,« dodaja.

Prihajajo obujat spomine na mladost v Čardi

Od konca 80. let do leta 2000 je bila po pripovedovanju strank današnjega Motela Čarda aktualna tamkajšnja diskoteka. Direktorica motela Nina Sever pravi, da jih pogosto obiščejo generacije nad 45 let, ki prihajajo obujat spomine na mladost v Čardi. Pred tem je bilo na mestu nekdanje diskoteke znano kegljišče. Čarda je bila nekoč znana tudi po živi romski glasbi, ki naj bi bila po pripovedovanju enega izmed njihovih gostov vsak dan, razen ob ponedeljkih. Tudi danes jih precej sprašujejo po romski glasbi. Ravno zaradi nekoč bogatega družabnega življenja sta se njena starša, Erika in Viljem Lepoša, odločila za nakup leta 2003. Tudi sama sta rada zahajala tja in se jima je zdelo škoda, da lokacija propada. Danes organizirajo zabave za zaključene skupine in priložnostne zabave.

Nina Sever je v mladosti obiskovala diskoteko v Diani in tudi Zvezdo, ko so imeli živo glasbo, ter murskosoboška lokala Desperado in Art Caffé. Tako so se torej družili in zbirali nekoč...

Mag. Franc Kuzmič: »Z globalizacijo smo dobili pametne telefone, zato se mladi sploh ne pogovarjajo, pozabijo celo popiti pijačo in dve, tri ure sedijo skoraj brez besed.«

dvajsetih letih prejšnjega stoletja jo je prevzel Geza Legenstein in je veljala za kulturno središče. Bila naj bi tudi zbirališče športnega kluba Mura. Dobro je bila založena s slovenskimi, nemškimi, judovskimi

osmimi vrstami likerjev ter s slivovko ali konjakom. Na izbiri so bili še sedem vrst buteljčnega vina, tri vrste šampanjca, petanjska slatina, malinovec in limonada. Postregli so tudi z manjšimi pri-

Nekoč sta bili priljubljeni središči za druženje tudi Sočičeva kavarna in Zvezda. / Foto: arhiv Murska Sobota gnes, Murska Sobota »inda« na Facebooku

Direktorica Motela Čarda Nina Sever pravi, da jih pogosto obiščejo generacije nad 45 let, ki prihajajo obujat spomine na mladost v Čardi.

Ni preprosto, je pa lepo

Ksenija Glažar

Ko se enkrat odločiš za podjetništvo, je treba vztrajati, delati in se boriti.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota je konec pripravila srečanje obrtnikov in podjetnikov, na katerem so podelili priznanja jubilentom. Na tradicionalnem srečanju obrtnikov in podjetnikov, ki je letos potekalo v Motelu Čarda, so

podelili jubilejna priznanja članom za deset, dvajset, petindvajset, trideset, petintrideset, štirideset in petdeset let dela v obrti. Jubilanti z več kot 50-letno družinsko tradicijo so za prispevek k razvoju obrtništva in podjetništva, medsebojnega poslovnega sodelovanja in povezovanja na

področju obrti in podjetništva prejeli bronasti ključ.

Pomurski obrtniki in podjetniki zelo prepoznavni

Vlado Mandič, predsednik murskosoboške območne obrtno-

podjetniške zbornice, je na srečanju poudaril, da jih še zlasti veseli, da je prejemnik laskavega naziva podjetnik leta 2017 Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije njihov član Miran Andrejek, ki je lastnik podjetja Avtocenter Andrejek iz Trdkove, enoto pa imajo tudi v Veščici. Zbrane je nagovoril tudi župan dr. Aleksander Jevšek. Kot pravi, mestna občina obrtnikom in podjetnikom pomaga tako, da stvari čim manj zapleta: »Ko nekdo potrka na naša vrata in pove, da bi želel zgraditi objekt oziroma investirati, v zakonskih rokih, ki so pogosto nečloveški, naredimo vse, da investicija steče čim prej.«

Med jubilanti tudi Sobočan Ludvik Žalik

Ludvik Žalik iz Murske Sobote, lastnik Strojnega ključavničarstva Žalik, je prejel priznanje za 35 let dela v obrti in posebno priznanje za več kot petdeset let družinske tradicije. Žalik je podjetnik že 35 let in se ukvarja s kovinarsko

dejavnostjo. Nadaljuje družinsko tradicijo, ki sega v leto 1923. S kakovostjo storitev in inovativnostjo dokazuje, da sodi med podjetnike, ki veliko prispevajo k razvoju obrti in podjetništva. »To priznanje mi seveda zelo veliko pomeni. Z obrtjo je začel že dedek, nato je z njo nadaljeval oče in zdaj še jaz. V vseh teh letih smo naredili veliko, kar je še danes opaziti po Murski Soboti in širše po Sloveniji. Žal mi je le, da nimam naslednika in da se bo naša 94-letna družinska tradicija z mojo upokojitvijo prekinila,« pove nagradjenec. O tem, kako uspeti oziroma se obdržati v poslu tako dolgo, pa pravi, da sta najbolj pomembna trdna odločitev in pogum za prvi korak v podjetništvo. »Ponosen sem, da so zaposleni pri meni že več kot 35 let in da so zadovoljni. Trenutno je zaposlenih pet, v dobrih časih nas je bilo tudi osem oziroma devet,« dodaja Žalik. »Čeprav ni preprosto, je lepo biti podjetnik, saj v podjetništvu za sabo pustiš tudi lastno sled,« še dodaja letošnji jubilent.

»Čeprav ni preprosto, je lepo biti podjetnik, saj v podjetništvu za sabo pustiš tudi lastno sled,« pravi Ludvik Žalik (na fotografiji drugi z leve).

Izboljšujemo znanja in veščine v živilstvu

Borut Zrim,
Pomurski tehnološki park

Izboljšanje znanj in spretnosti z inovacijami v živilskopredelovalni industriji I-CON na polovici izvajanja.

Osnovni cilj projekta je vzpostavitev prenosa mednarodnega strokovnega znanja in rešitev v živilska mala in srednja podjetja s področij mehatronike* (oprema in proizvodni procesi), varnosti, kakovosti, označevanja živil in oblikovanja (prepoznavnosti). Glavna rezultata projekta sta vzpostavitev mednarodne Mentor-ske sheme za izbrana področja iz živilskega sektorja v partnerskih državah (Avstrija, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Slovaška, Slovenija) in nadgradnja platforme za crowdsourcing** za oblikovanje pakirne embalaže.

Že vidni konkretni rezultati

Zaključene so analize sodelujočih regij, kjer so partnerji dobili potreben uvid v stanje na področju strategij RIS3, ki nudijo podporo podjetjem v živilskopredelovalni industriji v cilju, da se razvijajo in postajajo bolj konkurenčna bodisi s prenosom znanj in izkušenj (tudi iz drugih sektorjev) ali z dostopom do ponudnikov razvojno-raziskovalnih storitev. Analiza je zajela tudi t. i. pristop »zgoraj-navzgor«, kjer smo z vprašalniki šli do podjetij in jih povprašali po dejanskih potrebah na treh področjih, kot so mehatronika, varnost, kakovost, označevanje živil ter vloga oblikovanja in celostne grafične podobe (ki se nanaša na živila v smislu njihove pakirne embalaže). Strokovni partnerji so v okviru izbranih področij pripravili pregled stanja globalnih in evropskih trendov. Sledilo je zbiranje obstoječih dobrih orodij, tehnik in rešitev, ki so lahko odgovor na potrebe živilskih podjetij, ki smo jih

poiskali v začetni fazi. Potekata tudi razvoja dveh spletnih orodij, ki bosta na koncu trajanja projekta na razpolago večjemu številu uporabnikov. Prvo je Atlas Mapping Tool

oziroma Orodje za iskanje ustreznih rešitev in njihovih ponudnikov, drugo pa orodje, ki bo malim in srednjim podjetjem olajšalo izdelavo označevalnih etiket.

Kaj projekt še prinaša?

V drugi polovici projekta bodo predstavniki partnerjev usposobljeni za delo z razvitimi orodji (marec 2018). Sledilo bo več promocijskih delavnic za predstavnike javnega sektorja ter malih in srednjih podjetij, ki želijo sodelovati pri testiranju orodij v zaključni fazi projekta. V projektnih regijah bo izbranih petnajst testnih malih in srednjih podjetij, ki bodo imela možnost spoznati mednarodne strokovne ekspertize, v katerih bodo strokovnjaki dali predloge rešitev za izboljšanje njihove konkurenčnosti. Rezultati bodo vključeni v Orodje za iskanje ustreznih rešitev.

* Mehatroniko definiramo kot zlitje mehanike, elektronike in informatike (Wikipedija).

** Crowdsourcing je vrsta dejavnosti, pri katerih sodeluje množica ljudi z namenom reševanja širšega problema. Vsak posameznik z različnimi znanji prispeva manjši del, skupek del pa predstavlja dolgoročno korist za celotno skupnost (Wikipedija).

Projekt se osredotoča na reševanje izzivov, ki se nanašajo na izboljšanje znanj in veščin v živilstvu na izbranih področjih.

Medicop in Pomurski avtocenter kupila zemljišči

Uredništvo

Mestna občina Murska Sobota je sklenila pogodbi za prodajo stavbnih zemljišč v Severni obrtno-industrijski coni (SOIC).

Murskosoboška občina je nedavno prodala dve stavbni zemljišči. Za dobrih 295.000 evrov je parceli skupine površine 14.561 m2 kupila družba Pomurski avto-center, ki se ukvarja s prodajo in

servisiranjem vozil. Prav tako je občina sklenila pogodbo z družbo Medicop iz Murske Sobote, s katero je prodala stavbno zemljišče. Predmet prodajne pogodbe je parcela površine 18.091 m2, kupnina z DDV je znaša dobrih 366.000 evrov. Skladno z veljavnim prostorskim aktom je na vseh prodanih površinah možna gradnja objektov industrijskoproduktivne dejavnosti. Občina sicer v SOIC od konca oktobra nudi ugodnejše pogoje, saj so mestni svetniki sprejeli odločitev o znižanju komunalnega prispevka za zemljišča.

Aleksander Jevšek:
»Kot občina lahko gremo investitorjem naproti z znižanjem komunalnih dajatev. To smo tudi storili, saj želimo, da SOIC postane prostor, ki bo poln. Želimo si, da bi investitorji pritiskali na občino, da bi morali to cono še dodatno širiti.«

Župan Aleksander Jevšek in Boris Cigut, direktor Pomurskega avto centra, po podpisu pogodbe.

Katere poklice potrebuje gospodarstvo?

Ksenija Glažar

Podjetja izpostavljajo, da imajo novozaposleni premalo praktičnega znanja, kar naj bi v prihodnje odpravil sistem vaještva.

Namen Festivala inovativnosti, znanosti in ustvarjalnosti mladih IZUM 2017, ki ga je letos že dvajsetič pripravil regionalni center Zveze za tehnično kulturo Slovenije s sedežem v Murski Soboti, je na zanimiv način povezati ustvarjalnost, znanost in gospodarstvo. V okviru večdnene dogajanja so se zvrstili predavanja, seminar mladih raziskovalcev, astronomsko opazovanje, številne ustvarjalne delavnice, predstavitev pomurskih srednjih šol in znanstvena konferenca PAZU. »Prireditelj IZUM se odlikuje po marsičem. Po moji oceni je najpomembnejša odlika v tem, da povezujemo veliko različnih partnerjev. Smo kot katalizator, ki zna k sodelovanju

pritegniti različne partnerje: od Kmice in PAZU-ja do gospodarstva, obrtno in gospodarsko zbornico ter razvojne agencije. S tem mladim poskušamo pripraviti pot. Pokažejo lahko, kaj znajo, tudi tistim, ki jih bodo pozneje morda zaposlili,« pravi doc. dr. Mitja Slavinec.

K raziskovalnemu delu spodbujajo tudi šole

Na slavnostni akademiji regionalnega centra Zveze za tehnično kulturo Slovenije so podelili srebrna priznanja iz logike, ki so jih med drugimi prejeli Zoja Horvat in Matevž Jaušovec (OŠ II Murska Sobota), Brina Podgajski Kampuš (OŠ III Murska Sobota) ter Jan Kocet in Lara Kerec (Gimnazija Murska Sobota). Plakete za raziskovalne šole so prejele OŠ Bakovci, OŠ I Murska Sobota, OŠ II Murska Sobota in kot prvo-uvrščena naj raziskovalna šola med večjimi šolami OŠ III Murska Sobota, med srednjimi šolami pa Gimnazija Murska Sobota, Ekonomska šola Murska Sobota, Srednja zdravstvena šola Murska Sobota ter Srednja poklicna in

tehniška šola Murska Sobota. Naziv naj mentor 2017 za področje tehnike, mladinskega raziskovalnega dela in tekmovanj je prejel Miran Podojsteršek iz OŠ III Murska Sobota, sicer že večkratni prejemnik tega naziva.

Najstniki na poti podjetništva

Raja, Lara, Sabrina in Amadeja, učenske šestega in osmega razreda OŠ Fokovci, so prejele priznanje za naj razstavo festivala v kategoriji ustvarjalne in raziskovalne dejavnosti šol. »Naša podjetniška ideja je Goričkolada. To je izlet po Goričkem, na katerem v vsakem kraju spoznamo nov okus. Ker je zabavna in adrenalinska, je namenjena mladim. Skupaj s čokoladnico Passero smo na koncu vse te okuse pomešali s čokolado in nastala je unikatna čokolada,« pravijo učenske. Izdelale so tudi logotip in predstavitev projekta popestrile z lastno pesmijo. Želijo si, da bi zaživel in da bi ga lahko izvedle. Pred začetkom projekta so analizirale, kaj je pozitivno, negativno in zanimivo pri tej ideji. Kot pozitivno izpostavljajo spoznavanje podjet-

Mitja Slavinec: »V Švici študira sedemnajst odstotkov mladih in jih toliko študij tudi zaključijo. Pri nas jih gre študirat 70 odstotkov, polovica jih odpade že v prvem letniku in četrtna pozneje. Na koncu študij zaključijo podoben odstotek mladih kot v Švici.«

Učence šestega in osmega razreda OŠ Fokovci so izoblikovale novo podjetniško idejo, ki so jo poimenoval Goričkolada.

ništva, negativno se jim zdi, da bi ob tem prehitro odrasle, zanimivo pa, da bi zaslužili denar znale bolj ceniti.

Izobraževanje naj se prilagaja potrebam gospodarstva

V okviru festivala IZUM 2017 so v sodelovanju s Pomursko gospodarsko zbornico pripravili tudi okroglo mizo o kadrovske potrebah regije. Ker se mladi za poklic zelo težko odločijo, tehnični poklici pa so se z digitalizacijo in informatiko zelo spremenili, jim želijo te poklice поблиže predstaviti. Robert Grah, direktor Pomurske gospodarske zbornice, je predstavil projekt »Right profession«, s katerim želijo mladim približati tehnične poklice in jih opozarjajo na poklice, ki jih naše gospodarstvo potrebuje.

Kje je prihodnost?

Izdali so posebno publikacijo »Pravi poklic za razvoj regije«, ki temelji na kadrovski analizi pomurskih podjetij ter daje informacije o njihovih potrebah po novih zaposlitvah in o kadrovske načrtih do leta 2021. Na povabilo k sodelovanju se je odzvalo 93 pomurskih podjetij. Grah je pojasnil, da bo po analizi zbranih podatkov dobrih 70 odstotkov podjetij ob novih zaposlitvah zahtevalo srednjo poklicno, poklicno tehniško in srednjo strokovno izobrazbo, šestnajst odstotkov oseb do dobilo zaposlitev z višjo, visoko in univerzitetno izobrazbo in le pet odstotkov z nižjo poklicno šolo ali nacionalno poklicno kvalifikacijo. Analiza je pokazala, da se podjetja pogosto srečujejo s težavami pri iskanju ustrezne delovne sile in da ta težava narašča.

Dan odprtih vrat smeri elektrotehnike

Občina Bad Radkersburg in BULME Graz-Göding skupaj vodita mednarodno šolo HTL Bad Radkersburg. Smer usposabljanja je elektrotehnika s poudarkom na informacijski tehnologiji in avtomatizaciji. Namen te pobude je mladim zagotoviti lokalno inženirsko izobraževanje in poleg tega vzpostaviti nova podjetja v čezmejni regiji. Na šoli bo **v tem šolskem letu dan odprtih vrat v petek, 19. januarja 2018, od 9.00 do 19.00.**

Deficitarnost po horizontali in vertikali

Slavinec v povezavi z izobraževanjem izpostavi deficitarnost na celotni vertikali, od srednje šole dalje. »Opozarjamo, da lahko tudi poklicno izobraževanje da konkretne poklice. Napačno se je odločiti za gimnazijo in potem počakati, ali bo učenec to zmož, če je bila velika verjetnost za to že pred samim vpisom. Tako izgubi veliko časa.« Razlika med nami in Švico je pomembna zato, pravi Slavinec, da je pri nas družba v nekoga, ki bi lahko ta čas družbi že vračal, veliko vložila, po drugi strani pa se neuspeh odraža tudi na osebni ravni, v upadu samozavesti, saj osebi cilja ni uspelo doseči. »Zato je pomembno izbrati najustreznejši cilj, ne najvišjega. To je boljše za posameznika in tudi za družbo. Zato izpostavljamo deficitarnost po vertikali in še bolj po horizontali.«

Analize kažejo, da bo v prihodnosti največ potreb po elektrotehnikah – elektronikah, strojnih tehnikah, mehatronikah, mizarjih, varilcih, strojnih ključavničarjih, voznikih, inženirjih strojništva in oblikovalcih kovin.

Pripravili najboljši projekt v državi

Jasmina Muhič
Foto: arhiv PIŠK

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota postala ponosna prejemnica nagrade Združenja splošnih knjižnic.

Združenje splošnih knjižnic, ki povezuje 58 splošnih knjižnic po Sloveniji, 20. novembra obeležuje Dan splošnih knjižnic, v sklopu katerega podelijo nagrado za najboljši projekt splošnih knjižnic. Pozorni so na projekte, s katerimi se je uvedla nova, inovativna storitev za uporabnike ali za projekt, s katerim se je uvedlo nove pristope k strokovnemu delu knjižnice, izboljšalo delovne procese, realiziralo

povezovanje knjižnic in uvajanje novih partnerstev, organiziralo skupne projekte ali strokovna srečanja. Na letošnjem osrednjem dogodku so v Knjižnici Šmarje pri Jelšah nagrado za najboljši projekt splošnih knjižnic v letu 2017 podelili Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota. Komisijo so prepričali z edinstvenim projektom »Obujamo dediščino«, ki s pravljničnimi večeri za odrasle v porabskem narečju spodbuja bralno kulturo med Porabskimi Slovenci ter je tako dobra praksa širjenja slovenske kulture in literature čez mejo.

Za spodbujanje bralne kulture

Namen projekta »Obujamo dediščino« je obogatitev kulturnega življenja ter oživljanje in ohranitev slovenske kulturne dediščine in

Pravljnični večeri potekajo v organizaciji Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota ter Zveze Slovencev na Madžarskem.

jezika naših prednikov v slovenskem Porabju. Osrednja nit projekta so

pravljični večeri za odrasle, saj ima prav pravljični jezik posebno moč, ki

lahko pripomore k ohranjanju »domanje rejči«.

Pred godbo jubilejno leto

Aleksandra Grah

Bakovski godbeniki so s koncertom ponovno začeli novembrsko dogajanje, saj so v športni dvorani Osnovne šole I Murska Sobota odmevale Zgodbe Prekmurja.

Koncert z gosti je tokrat prinesel tiste zgodbe, ki so jih godbeniki že uspešno zaključili spomladi na velikem nastopu v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Prekmurska godba Bakovci je nastopila z glavnim gostom večera, kantavtorjem, violinistom in nekdanjim članom glasbene zasedbe Posodi mi jürja Samom Budno. Godbenikom, ki slovijo po razgibanem repertoarju, ki zadovolji različne glasbene okuse, so se na odru pridružili še drugi gostje, in sicer pevka prekmurske glasbe Tjaša Šimonka – umetniška vodja ženske vokalne skupine Beletinke in pevka

Na koncertu so delček Zgodb Prekmurja ponovili pred domačim občinstvom. / Foto: Aleš Cipot

skupine Ethnotrip, prekmurska pevka Dorina Gujt ter klarinetist in pisec prekmurskih besedil Tomi

Baaron. Kot posebno presenečenje je sledil nastop gledališke skupine X-mas z odlomkom vsem dobro znane

Ob zvokih godbe so zaplesale mažoretke iz Društva prekmurskih mažoretk Bakovci. / Foto: Aleksandra Grah

Polijske akademije. Pred godbeniki je prelomno leto, saj bodo praznovali velik jubilej – 90. obletnico. Kot so

nam zaupali, se bo jubilejno praznovanje odvijalo v Bakovcih, in sicer v soboto, 30. junija 2018.

V muzeju in galeriji uživali s kulturo

Aleksandra Grah

Na t. i. Ta veseli dan kulture so vrata odprle številne kulturne ustanove.

V Murski Soboti so se praznovanju pridružili v Galeriji in v Pomurskem muzeju, kjer je potekalo brezplačno vodstvo po razstavi avtorice Jelke Pšajd »Čez ta prag me bodo nesli, ko zatisnil bom oči«. Z razstavo, v okviru katere so raziskovali smrtne šege in pogrebne prakse v Pomurju in Porabju, so želeli razbiti tabu temo smrt ter jo obiskovalcem približati z umetniško in etnološko interpretacijo. Organizirali

Družine so v Galeriji lahko ustvarjale na kiparski likovni delavnici »Moj pogovor s kipom«.

so tudi družinsko delavnico, na kateri so udeleženci izdelovali

igralne karte in spoznali igro Durak. V Galeriji so za obis-

V Pomurskem muzeju je potekalo brezplačno vodstvo po razstavi »Čez ta prag me bodo nesli, ko zatisnil bom oči«.

kovalce pripravili javno vodstvo po razstavi Dušana Tršarja »Ret-

rospektiva«. Po razstavi je vodil dr. Robert Inhof.

O družini v svetlih in mračnih odtenkih

Uredništvo

Foto: Klavdija Dominko

Škofija Murska Sobota je predstavila novosti in načrte za prihodnost.

Generalni vikar in glavni urednik Lojze Kozar je na srečanju z novinarji predstavil tiskovno dejavnost škofije: »Stopinje 2018«, novo številko glasila »Poti k Bogu« ter osmo knjigo Zbranih del, ki nosi naslov »Kamen in srce«. »Stopinje« že od leta 1972 puščajo za seboj sledi ali stopinje. »Zbrana je zakladnica zapisov, ki omogočajo vpogled v našo daljno in bližnjo

Knjigi »Kamen in srce« avtorja Lojzeta Kozarja (na fotografiji levo) je dodanih petnajst krajših zgodb, ki govorijo o življenju v družini.

preteklost, zapisov, ki hranijo in krepijo duha, ki kažejo pot naprej,« je med drugim povedal Kozar.

Glasilo »Poti k Bogu« izide štirikrat letno. Nova številka je posvečena obhajanju 750-letnice prve

omembe Marijine cerkve v Turnišču in to je vidno že na naslovnici. Predstavljeno je še dogajanje v zvezi s postopkom za beatifikacijo Božjega služabnika Danijela Halasa in Božjega služabnika Alojzija Kozarja. »Poti k Bogu« prihajajo v 3500 domov v Škofiji Murska Sobota, kak izvod pa potuje tudi izven tega ozemlja. Knjiga Lojzeta Kozarja »Kamen in srce« tretjič prihaja med bralce. Prvič je izhajala v reviji Nova mladika, v knjižni obliki je izšla leta 1986 pri Mohorjevi družbi v nakladi 38.000 izvodov. Tretjič je izšla zdaj kot osma knjiga Kozarjevih zbranih del. Govori o družini v njenih svetlih in tudi mračnih odtenkih. Tej sodobni

pravljici, kakor jo je označil avtor, je dodanih petnajst krajših zgodb, ki se nanašajo na življenje v družini. Kozarjevemu besedilu so ob koncu dodani študija o knjigi ter zapisi bralcev in literarnih kritikov.

Pripravljajo se na obletnico

Voditelj pastoralne službe dr. Franc Zorec je v nadaljevanju srečanja z novinarji spregovoril še o pastoralni dejavnosti na škofijski ravni, škof dr. Peter Štumpf pa o prizadevanju škofije v pripravi na obhajanje 100-letnice združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Slovesno obhajanje svete maše ob tem prazniku bo sicer v Beltincih 17. avgusta 2019.

Spomini in razmišljanja častnega škofa

Geza Grabar

Delo je nenavadno, saj pomeni kar 230 strani dolg intervju.

V murskosoboški evangeličanski cerkvi Martina Luthra je bila predstavitev knjige z naslovom »V službi ljudi – spomini in razmišljanja«, ki je izšla ob škofovi 65. obletnici življenja in 500. obletnici začetka reformacije. Avtorica in urednica knjige je slavistka Jelka Kušar. In delo, njeno tretje te vrste, pravzaprav pomeni 230 strani dolg intervju, ki ga je v obliki razgovora opravila s prvim škofom evangeličanske cerkve na Slovenskem. Z razmišljanji o Erniši kot zelo uglednem cerkvenem dostojans-

Knjiga živi, če jo bralci vzamejo v roke, jo prebirajo in o njej razmišljajo.

tveniku ter umirjenem in preudarnem sogovorniku ter o reformaciji kot duhovnem razsvetlenskem gibanju so knjigo obogatili številni ugledni humanisti, od sedanjega škofa slovenskih evangeličanov mag. Geza Fila, prof. dr. Kozme Ahačiča in prof. dr. Marka Kerševana do dr. Martina Junga.

Od malih nog do pogledov na reformacijo

Knjiga je razdeljena na več tematskih sklopov. Prvi del zajema otroštvo, šolanje in službovanje. Prav v pisanje o tem dolgo ni privolil, zlasti pa je dragocen njegov osebni pogled na moč in sporočilo reformacije, sedanji položaj te cerkve v svetu in Sloveniji ter na ekumenizem, avtorica pa se je v

pogovoru z njim dotaknila tudi teoloških in sodobnih vprašanj. Kot je povedala, knjiga, ki je izšla v nakladi 500 izvodov in jo je založila Evangeličanska cerkvena občina Moravske Toplice, odstira razmišljanja človeka, ki je svoje skoraj 40-letno poslanstvo opravljal »protestantsko odgovorno«. Zdaj častni škof mag. Geza Erniša je na predstavitvi povedal, da prideš resnici do dna šele, ko začneš pisati knjigo o sebi ali pa to v tvojem imenu počne nekdo drug. Kot poudarja, omenjeno delo ni strokovno ali znanstveno, pač pa so v njem zbrani samo, kot je navedeno v naslovu, njegovi spomini in razmišljanja. Torej je poljudno. Če bo koga spodbudilo k razmišljanju, bo doseglo namen, je prepričan.

Pred prazniki in kmalu po njih: odlična koncerta v Gledališču Park

V prazničnem decembru Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota pripravlja tudi številne dogodke na prostem, o katerih boste izvedeli vse, če boste pozorno prebrali to številko Soboških novin ali obiskali spletno stran www.zkts-ms.si.

Gledališče Park, 18. december 2017, ob 19.00

potopisno predavanje JAPONSKA, Iztok Bončina

Nekoč je bila Japonska zaostala, z rižem porasla kmetijska provinca sveta. Med drugo svetovno vojno so Japonci veljali za krvoločne, neusmiljene zavojevalce, z razvojem industrije in znanosti pa so pridobili sloves pridnih, delavnih ljudi, ki ves čas izdelujejo nova tehnološka čudesa.

Gledališče Park, 20. december 2017, ob 19.00

praznični koncert

BELI BOŽIČ S TREMI TENORJI

Na koncertu, ki je nastal v sodelovanju s Kulturnim domom Nova Gorica, bodo nastopili tenoristi

Vladimir Čadež, Tim Ribič in Janez Triler, sicer vsi člani Slovenskega okteta, v spremljavi pianistke Natalije Šaver in tolkalista Carlosa Valderrame. Program bo seveda prazničen: od klasičnih opernih arij do Elvisa Presleyja, Celine Dion, Andree Bocellija ...

Gledališče Park, 4. in 5. januar 2018, dopoldne – za gledališko-lutkovni abonma

gledališka predstava za osnovnošolce Primož Suhodolčan: »ŽIVALSKÉ NOVICE«, koprodukcija Gledališča Koper in SNG Nova Gorica

V predstavi bo uprizorjenih pet kratkih »akcijskih komedij« izjemno priljubljenega mladinskega pisatelja Primoža Suhodolčana: »Dolčas okužil muhe«, »Trave ni, krave znorele«, »Vojna za travo«, »Raca spet padla z neba« in »Lepo je biti papagaj«. Predstava bo polna situacijske komike in karikiranih značajev, ki bodo poleg obilja zabave poskrbeli tudi za kakšno poučno poanto.

Gledališče Park, 12. januar 2018, ob 19.00

koncert klasične in jazzovske glasbe

»LETNI ČASI« – umetniški vodja in dirigent MATE BEKAVAC

Nastopajo: Abonmajski orkester Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Mate Bekavac, Nina Strnad, Nuška Drašček.

Zima z Vivaldijevimi letnimi časi iz obdobja baroka v Benetkah, pomlad v Buenos Airesu Astorja Piazzole, jesenski spev v oktobru Čajkovskega ... pa še kaj se bo našlo. Vsemu temu bodo družbo delali letni časi v jazzovskih standardih »Autumn Leaves«, »September Song«, »April in Paris« in »Estate«. Pa tudi v kakem božičnem.

Gledališče Park, 15. januar 2018, ob 17.00

lutkovna predstava za otroke, starejše od 3 let Fran Levstik: »KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO«, Lutkovno gledališče Ljubljana

Tankočutna predstava, nastala po pravljici Frana Levstika, oživlja eno najlepših dragotin iz domačega literarnega sporočila. Neko poletje si Videk strga svojo edino oblekico. Ker so doma revni, je to velik problem. Bo Videk ob pomoči ovčke, grma, pajka, raka in ptička končno dobil svojo novo srajčko?

Duša Škof, programska vodja

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Vstopite v pravljичni svet odraslih

Aleksandra Grah

V knjižnici pripravili večer za odrasle poslušalce, vabijo vas tudi k projektu Bralna značka za odrasle.

Tudi letos so se starejši poslušalci lahko v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota znova navduševali nad pravljicami za odrasle, ob katerih so za hip pozabili na vse in se za nekaj časa prepustili pravljичnim svetovom. »Naša družjenja z leti postajajo pristnejša, zaupljivejša, do ljudi prenašajo dobre glase, če se izrazim malo arhaično, ki sežejo v deveto, morda deseto vas in privabijo nove poslušalce,« je uvodoma povedala knjižničarka Metka Sraka. Za pravljичne glasove so poskrbeli Mojca Plaznik Plavec, Marko Bezenšek, Barbara Kajzer, Tone Obadič, Agica Govše in domača pravljичarka Vesna Radovanovič. V pravljичni večer sta zbrane v glasbenem uvodu popeljala glasbenika Dorina in Dejan.

Bralna značka za odrasle 2018

Do 15. maja 2018 si lahko pod okriljem Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota pričarate svet, ki si ga sami izberete. Vabijo vas namreč, da se pridružite Bralni znački za odrasle. Berejo s seznama knjig:

- štirir del prevedenih tujih avtorjev,
- tri dela domačih avtorjev,
- eno pesniško zbirko.

Zaključili bodo s podelitvijo priznanj

Bralne listke z izpolnjenimi podatki oddajte do 15. maja 2018 v knjižnici in če želite, zapišite svoja razmišljanja ob branju knjige ali pa knjigo samo ocenite. Branje »Bralna značka za odrasle« bodo zaključili s podelitvijo priznanj in kulturnim programom konec meseca maja 2018.

Poslušalci so v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota z zanimanjem prisluhnili pravljicam za odrasle.

O pretekli in današnji smrti

Jasmina Muhič

V Pomurskem muzeju Murska Sobota so odprli razstavo »Čez ta prag me bodo nesli, ko zatisnil bom oči«, ki bo na ogled vse do novembra 2018.

Razstava in publikacija predstavljata smrtne šege in pogrebne prakse v Pomurju in Porabju. To tabu temo, ki je del nesnovne kulturne dediščine, želijo približati z etnološko in umetniško interpretacijo na razstavi, v publikaciji ter na večerih »Razbijamo tabuje«, ko bodo sledili pogovori o pretekli in današnji smrti. Ohran-

jeni hišni napisi v Slovenskih goricah pripovedujejo o tem, da se je podeželski človek zavedal lastne minljivosti in bil z njo soočen vsakodnevno, ko je stopal čez prag hiše: »Čez ta prag me bodo nesli, ko zatisnil bom oči. Prazno mesto drugim pustil, njim ravno se tako zgodi.« Otvoritev je ob besedah avtorice razstave Jelke Pšajd spremljal kulturni program – zapeli so člani skupine ljudskih pevcev Trta KUD Maksa Furjana iz Zavrča in pogrebni cerkveni zbor iz Križevcev, predstavil pa se je še Tadej Andrejek iz Glasbene šole Murska Sobota. Žalni trak je skupaj z avtorico razstave prerezal Alojz Glavač, župan Občine Moravske Toplice, in s prerezom za leto dni odprl razstavo.

Pretekle smrtne šege in sedanje pogrebne prakse v Pomurju in Porabju so v Pomurskem muzeju na ogled vse do novembra 2018.

Poklonili so se Milanu Vincetiču

Aleksandra Grah

S spominskim večerom so se v murskosoboški knjižnici poklonili letos prezgodaj preminulemu pesniku Milanu Vincetiču, čigar literarni svetovi ne bodo nikoli izbrisani.

V pesnikov spomin so v avli knjižnice odprli razstavo »Poti Milana Vincetiča«, njegovi premurski pesniški kolegi so recitali avtorsko poezijo, Društvo za humanistična vprašanja ARGO pa je izdalo mapo njegovih izbranih pesmi »Kalejdoskop«. Razstavo o življenju in delu sta predstavili

njeni avtorici Klaudija Sedar in Metka Sraka. O pesnikovi poeziji in pesniško-grafični mapi so spregovorili Janez Balažic, Franci Just in Mirko Rajnar. S spominskim večerom so se, kot je povedal Vincetičev kolega Franci Just, poklonili njegovi pesniški besedi, »kajti za poezijo in z njo je Milan živel«. Milan Vincetič je bil plodovit ustvarjalec; za zbirko »Lakmus« je leta 2005 prejel nagrado Prešernovega sklada, za pesniški opus pa ob svetovnem dnevu poezije leta 2007 čašo nesmrtnosti. Bil je tudi med nominiranci za Jenkovo in Veronikino nagrado. Vincetič je poleg poezije pisal kratko prozo, dramska besedila, radijske igre in romane.

V spominskem recitalu so pesmi brali Štefan Kardoš, Feri Lainšček, Tine Mlinarič, Ernest Ružič in Dušan Šarotar.

Strelci odprli vrata strelišča

Karlo Vratarič

Športno strelsko društvo Murska Sobota je priredilo dan odprtih vrat »Občan strelja«.

Tokratni dogodek se je zgodil že četrtrič, glavni sponzor pa je bila Mestna občina Murska Sobota. Strelišče si je prišlo ogledat lepo število ljudi, nekateri so se tudi opogumili ter prijeli za zračno puško in pištolo. Ob tem je potekalo tekmovanje s serijsko zračno puško v posamični konkurenci. V streljanju se je preizkusilo 29 občanov in pet občank. Opravili so deset strellov za oceno, najboljši pa so prejeli priložnostne medalje. Med moškimi je zmagal Tomi Kološa z 79 krogi, drugi je bil Štefan Majc s 76 krogi in tretji Timotej Plahut s 76 krogi. Med

ženskami je zmagala Lucija Zavec z 48 krogi, druga je bila Andreja Bukovec s 44 krogi in tretja Petra Hajdinjak s 43 krogi.

Mladi strelci z državnim rekordom

Dve tekmi strelske lige za kadete in dva državna rekorda. Po posamičnem rekordu Jureta Sočiča so tokrat strelci Športnega strelskega društva Murska Sobota podrli še državni rekord v ekipnem streljanju. V drugi polovici novembra je Ljubljani potekala še druga tekma in murskosoboški strelci so dosegli tako želeni rekord. Posamezno je spet zmagal Sočič, Farkaš je bil tretji, Makari pa osemnajsti, seštevek njihovih dosežkov pa je bil 1189,3 kroga, s čimer so presegli rekordno znamko, ki so jo lani dosegli fantje iz Strelskega društva Slovenska Bistrica.

Župan Jevšek je spoznal mlade strelce in jim obljubil, da bodo v prihodnje nekaj sredstev vložili tudi v posodobitev strelišča.

Gasilci iz Višnje Gore na obisku

Geza Grabar

V okviru celodnevne obiska Prekmurja so se gasilci PGD Višnja Gora na Dolenjskem najprej ustavili v Murski Soboti, kjer sta jim predsednik Milan Vertot in poveljnik Anton Gomboc predstavila delovanje društva, ki ima v mestu že 136-letno tradicijo.

Dolenjske gasilce je zlasti zanimala opremljenost, imeli pa so tudi priložnost, da so se 42 metrov

visoko dvignili z novo avtolestvijo. V Černelavcih so po izvirnem sprejemu vodstva s predsednikom Marjanom Horvatom, poveljnikom Brankom Lončarjem in zaslužnim za ta zahtevni projekt Antunom Novakom občudovali novo gasilsko sobo, ki bi jo lahko poimenovali kar muzej. Društvo jo je odprlo letos septembra. Ker sta tam shranjeni oprema in dokumentacija izključno njihovega društva, je spominska soba edina te vrste daleč naokoli. Višnjanski gasilci in gasilke so bili prvo društvo, ki si je organizirano ogledalo to novo pridobitev. Černelavski gasilci so ponosni tudi na druge prostore ter tudi na dve vozili in priklopnik za opremo.

Višnjanski gasilci in gasilke so bili prvo društvo, ki si je organizirano ogledalo novo gasilsko sobo v Černelavcih.

Spominska plošča in knjiga o Eöryju

Geza Grabar

V rodnem Hodošu so po letu dni od njegove smrti svečano odkrili spominsko ploščo, predstavili pa so tudi knjigo, napisano njemu v spomin.

Ernest Eöry je bil kar devetnajst let prvi slovenski gasilec in zadnjih devet let njihov častni predsednik, več kot polovico svojega življenja občan naše občine. Po odkritju spominske plošče in položitvi venca na njegov grob je sledila predstavitev knjige. Avtor Florjan Jančič ji je dal naslov »Spomini na življenje in delo: Ernest Eöry (1936–2016)«. Tudi župan Mestne občine Murska Sobota, ki je spregovoril ob predstavitvi knjige, je v nagovoru izpostavil neizbrisno vlogo in pomen njegovega dela

za razvoj gasilstva v državi, pa tudi v obmejnih regijah, kjer so ga prav tako zelo cenili in spoštovali.

Gasilec z velikimi črkami

Ernest Eöry se je rodil 16. januarja 1936 na Hodošu, na gasilsko pot, ki je zaznamovala njegovo življenje, pa je stopil leta 1950. 34 let kasneje je bil imenovan za predsednika Gasilske zveze Slovenije, od leta 2008 pa je bil častni predsednik zveze. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je prevzemal odgovorne funkcije v organih Gasilske zveze Murska Sobota. Leta 1968 je bil nato izvoljen za predsednika takratne velike Gasilske zveze Murska Sobota. Z aktivnim delom je s sodelavci pustil velik pečat in zaznamoval razvoj gasilstva tako v Prekmurju kot v Prlekiji. Pomurje je bilo sicer takrat najštevilčnejša regija po številu društev in članstva, kar jo je uvrščalo v vrh slovenskega gasilstva.

Med najvišjimi predstavniki vrha krovne gasilske zveze in drugimi gasilskimi prijatelji, svojci in gosti je dogodek počastila tudi obrambna ministrica Andreja Katič.

Spoštovane občanke, cenjeni občani,

odpadno jedilno olje in masti je **prepovedano mešati z drugimi odpadki** ali jih odlagati skupaj z mešanimi komunalnimi odpadki. Prav tako jih ne smemo odvajati v kanalizacijo, greznice in male komunalne čistilne naprave ali jih neposredno izpuščati v vode in tla. Odpadnega jedilnega olja ne smemo mešati z biološko razgradljivimi odpadki, ki so namenjeni kompostiranju.

Podjetje Saubermacher Komunala Murska Sobota kot registriran zbiralec odpadnega jedilnega olja in imetnik certifikata ISCC EU, ki se nanaša na izpolnjevanje posebnih pogojev za zbiranje in obdelavo odpadnega

jedilnega olja, v okviru gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov **omogoča gospodinjstvom Mestne občine Murska Sobota prepuščanje odpadnega jedilnega olja:**

- **v Zbirnem centru** za ločeno zbiranje frakcij Murska Sobota in
- **na akcijah zbiranja nevarnih** in posebnih **odpadkov** iz gospodinjstev.

Da bi se geografsko približali povzročiteljem tega odpadka, smo novembra 2017 v sodelovanju z Mestno občino Murska Sobota namestili **ulične zbiralnike za zbiranje odpadnega jedilnega olja** v mestu Murska Sobota na naslednjih lokacijah:

- **na ekološkem otoku pri transformatorju na Prešernovi ulici,**
- **na ekološkem otoku pri transformatorju v Jakobovem naselju,**
- **ob parkirišču na Mojstrski ulici,**
- **pri semaforiziranem križišču Gregorčičeve in Lendavske ulice,**
- **na ekološkem otoku ob športnem igrišču OŠ III Murska Sobota na Trstenjakovi ulici.**

Za dodatne informacije pokličite na tel. št. 02 526 84 50 ali nam pišite na e-naslov info@saubermacher-komunala.si.

Kako zaznavamo pitno vodo?

Okus, vonj in barva so lastnosti pitne vode, ki jih ugotavljamo s čutili. So med prvimi spremembami vode, ki jih porabniki sami zaznajo.

Spremembe se občasno pojavljajo v obstoječih vodovodnih sistemih, pri zamenjavi vodnega vira ali pri priključitvi na nov vodovodni sistem. Na zaznavanje okusa in vonja vplivajo okolje, njegova temperatura, temperatura vode, vlaga v ozračju in gibanje zraka. Praviloma se sposobnost zaznavanja okusa in vonja med posamezniki lahko precej razlikuje. Povišanje temperature vode poveča intenzivnost njenega vonja. Spremenjen okus ali vonj vode lahko povzročajo tudi spremembe v viru oskrbe z vodo in pripravi (dezinfekciji) vode. Spremembe v vodi nastanejo tudi zaradi sprememb v vodovodnem omrežju in instalaciji objekta ter kot posledica korozije materiala. Na okus in vonj vode lahko vplivata tudi prisotnost in aktivnost mikroorganizmov v pitni vodi oziroma njihova prisotnost v delih vodovoda. Voda je včasih videti bele barve, in to zaradi vsebnosti zraka. Vzrok so mehurčki zraka v vodi, ki se po določenem času izločijo iz vode. Voda se takrat popolnoma zbistri.

Voda je bele barve videti tudi takrat, ko se zaradi stika z zrakom, zlasti pri povišani temperaturi vode, izloča kalcijev karbonat (vodni kamen). Različne odtenke rjave barve vode lahko povzročita železo in mangan, lahko pa tudi višje koncentracije različnih organskih snovi v pitni vodi. Spremembe v obarvanju vode nastanejo tudi kot posledica dviganja usedlin, npr. zaradi spremembe smeri ali hitrosti toka vode, zaradi loma cevi, odpiranja ali zapiranja ventilov ali stanja interne vodovodne napeljave uporabnika.

Več si lahko preberete na naši spletni strani: www.vodovod-b.si

Kaj se bo dogajalo v krajevnih skupnostih?

Nekaj aktualnih dogodkov in aktivnosti se je v določenih krajevnih skupnostih v občini že odvijalo, nekaj pa se jih še bo. Zbrali smo tiste, ki so v nekaterih vaseh še aktualni. Vabljeni, da se jih udeležite.

BAKOVCI

7. 1. 2018 ob 10.00 v cerkvi in nato v vaškem domu v Bakovcih slovesnost ob 10. obletnici smrti prvega župnika v vasi Martina Poredoša

ČERNELAVCI

Na ogled so postavljene jaslice pri vaško-gasilskem domu.

Če bo vreme dopuščalo, bodo uredili osvetljeno sankališče na Černelavskem bregu.

PUŠČA

22. 12. 2017 predvidoma ob 17.00 obdarovanje otrok in božični koncert skupine Romano glauso, večnamenska dvorana Pušča

26., 27., 28. 12. 2017 ob 16.00 Žive jaslice (organizator Kulturno-turistično društvo Pušča); dogodek se bo odvil na ploščadi pri večnamenski dvorani Pušča

KROG

Od novembra dalje vsak torek ob 18.00 v vaškem domu v Krogu telovadba za ženske, vodi Olga Flisar

20. 12. 2017 ob 18.00 božični koncert v telovadnici Podružnične osnovne šole Krog

SATAHOVCI

24. 12. 2017 ob 19.00 odhod k polnočnici v Krogu, ki se tam odvija ob 20.00, izpred vaško-gasilskega doma Satahovci

Turistično društvo Goska do 10. 1. 2018 pri vaško-gasilskem domu Satahovci organizira počivališče in božične jaslice. Ob najavi večjih skupin je možna pogostitev, telefon: 031 388 810, Marjana Martinec

Soboške novine »malo načik«

Uredništvo
Foto: Aleš Cipot

»Ideja se mi zdi izredno zanimiva. Ujema se z mojim prepričanjem, da je tovrstno druženje, zlasti odraslih, izrednega pomena.«

To je bil njen prvi odziv na verjetno prvo prošnjo za zaključek kake odrasle družbe. Prišla je z

naslova družine Soboških novin, ki se je strinjala, da letošnje zaključno druženje ob izteku leta preživi »malo načik«. Ne za vsako ceno in ne na silo, vendar pa ob urednikovem zagotovitvi: to bo nekaj, kar bo našo ustvarjalnost dodatno spodbudilo. In smo se dogovorili. Doroteja Gomboc, lastnica salona Bella v Murski Soboti, kjer se iskrita umetnost in ustvarjalnost, je bila za. Zgolj še enkrat več je izrazila pripravljenost, da sprejme družbo odraslih, ki zagotovo bolje piše kot riše. Novinarji pač.

Soboške novine iz prazgodovine?

Kam ste to zašli ustvarjalci Soboških novin, se morda sprašujete. Brez skrbi, to smo še vedno mi. Bella je salon umetnosti in ustvarjalnosti, ki domuje na Ulici Štefana Kovača v Murski Soboti. Poveljuje mu torej Doroteja, profesorica likovne umetnosti, ki med drugim izvaja likovne delavnice za otroke in mladostnike. Tokrat je dobila na kup skupino odraslih z željo prebuditi otroka (ali mladostnika) v sebi. Je že res, da smo precej podobni današnjim mladostnikom,

ki veliko (preveč) časa preživijo za računalniki (delo pač), toda ... Da, dvomov je bilo kar nekaj, vse skupaj pa smo na koncu vzeli kot velik izziv. Čeprav se na prvi pogled zdi kot kaka slaba »š(t)ala« iz prazgodovine, smo mislili resno. Rekli smo si: če smo doslej vsako številko Soboških novin ustvarili ob računalnikih, bomo (verjetno prvič v vsej zgodovini) tokratno na najbolj prvinski in unikaten način. Z risanjem, barvanjem in ročnim zapisovanjem na papir. Lotili smo se dela in prebujali še nedosežen vidik ustvarjalnosti. Iz nekaterih metod prazgo-

dovine v Soboške novine.

Bella ni ostala bela, je pa vsaj ostala ... cela

Dotaknili smo se torej človeške prvinskosti. Smo jo tudi osvojili? Verjetno (še) ne, toda naredili smo nekaj, kar bo ostalo zanamcem. Pustili smo unikaten odtis in (upamo) tudi vtis. Salon Bella sicer ni ostal bel, je pa vsaj ostal ... cel. Če zaključimo celovito: ob zaključnem druženju smo ustvarili najbolj unikatno številko Soboških novin, ki smo jo poimenovali Soboške novine »malo načik«.

Naslovnica unikatne številke Soboških novin »malo načik« po drugem odtisu. Zgolj z rokami, barvami, ravnili, flomastri, barvicami, kemičnimi svinčniki in vrvicami za spenjanje smo na koncu ustvarili devetstranski časopis.

Ekipa Soboških novin (na fotografiji z Dorotejo Gomboc, manjka Geza Grabar) vam želi prijetne praznike. Preživite jih v družbi tistih, ki vašemu življenju dajejo smiselno vsebino.

Malo načik: presna torta, ki vas bo očarala

Jasmina Muhič

Ko imata preprosti puncu veliko idej, veliko improvizirata in se igrata z okusi, zlasti pa uživata v pripravi slaščic in tortic.

Ksenija Fister iz Bakovcev in Monika Bukovec iz Murske Sobotice sta prijateljici, ljubiteljski gurmanki, ki sta z vonjem po sladkem obkroženi že od malih nog. Poleg tega, da imata obe radi otroke – prva je mamica, druga dela na šoli, ju povezuje ista ljubezen – ljubezen do peke in ustvarjanja sladkih presenečenj za bližnje in prijatelje ob rojstnodnevnih praznovanjih ter tudi za praznični december.

Okusne presne sladice

»Vonj po sladcah me obkroža že od otroških let, ko mi je peka moje mame bila vedno zanimiva. Veliko vprašanj in seveda zelo malo odgovorov je vzdrževalo radovednost in tudi željo po še nečem več,« pove Ksenija Fister, ki rada prebira kuharske knjige in recepte svoje mame, ki so ročno zapisani v majhnem zvezku. Recepti, ki jih ustvarja, so preprosti, priprava je hitra in sestavine so

lahko dostopne. Včasih je sestavine, kot so datlji, oreščki ali semena, treba prej le namočiti, olupiti in posušiti ali jih zmleti z mešalnikom. Fistrova potem pripravi presne sladice za najbližje, v največ primerih je to odlično

darilo in poklon za rojstni dan. Okusno presno sladico lahko pripravite v pičlih pol ure, takrat le izpustite namakanje oreščkov. Tudi Moniko Bukovec iz Murske Sobotice je sladko ustvarjanje očaralo že v otroštvu, ko je njena

mama ustvarjala sladke dobrote. V celoti jo je zasvojilo pred štirimi leti, ko je po končanem študiju čakala na pripravništvo v šolstvu. »Jeseni in pozimi sem v teh krajših dneh za pozornost in kot darilce ob rojstnih dnevih in pa kot prese-

nečenje oziroma pozornost v prazničnem času ustvarjala tortice,« pove in nadaljuje, da jo zdaj vedno bolj zanimajo različne, nenavadne in neobičajne sladice, ki zahtevajo veliko eksperimentiranja, iznajdljivosti in drugačnih okusov.

Ekipa Soboških novin vam v sodelovanju s Ksenijo Fister priporoča to slastno presno tortico brez sladkorja. Z njo boste zagotovo zadeli v polno.

Recept za presno torto

SESTAVINE

175 g lešnikov, 175 g indijskih oreščkov, 175 g mandljev, 200 g datelnov brez koščic, 350 g svežega ali zamrznjenega sadja, 210 g kokosove kreme (lahko uporabimo tudi drugo kremo), 80 g kokosove maščobe ali olja, 3 dcl poljubnega mleka, 3 vrečke praška za agar, 300 g kokosove ali riževe smetane.

Lešnike, indijske oreščke, mandlje in dateljne zvečer zalijemo z vodo ter jih pustimo stati čez noč. Naslednji dan jih odcedimo in zmeljemo v mešalniku, da dobimo gosto maso, ki jo razporedimo na dno tortnega oboda (premera pribl. 26 cm). V istem mešalniku zmešamo poljubno sadje. K temu dodamo kokosovo kremo, raztopljeno kokosovo maščobo ali olje ter preostanek oreščkov in vse skupaj zmešamo v gladko zmes. Pripravimo si še preostale sestavine in v mleku po navodilu skuhamo prašek za agar ter pustimo, da se ohlaja. Medtem stepemo kokosovo ali riževo smetano in jo dodamo mlačni mešanici agarja. Vse skupaj zmešamo še s sadno kremo, da dobimo nadev, ki ga razporedimo na spodnjo plast torte, ki se je predhodno hladila v hladilniku. Torto postavimo v hladilnik, da se okusi prepojijo in krema strdi. Okrasimo po želji.

Foto: Ksenija Glažar

										Foto: Ksenija Glažar										AVTOR: JANEZ DONŠA		IZKORI- ŠČEVALEC, PRISKLED- NIK		PAS PRI VOJAŠKI UNIFORMI		MAŠČOBNO TKIVO PRI GOVEDU		RIMSKI POVELJ- NIK, SVETNIK		IZBRANO BRANJE																																												
																				POKOJNI PLANŠKI REKORDER (JANEZ)																																																						
																				ZAOKRO- ŽENI ZNESEK BANKOVCA																																																						
																				NOVINAR- KA PUPOVAC																																																						
																				IGRALNA KARTA				ULICA																																																		
																								NEKIRURG																																																		
																				STARO IME DRŽAVE KONGO																																																						
																				IGRA S 54 KARTAMI																																																						
GRMIČASTA LONČNA RASTLINA Z VELIKIMI VISEČIMI CVETI					NAOČNI- KOV PARTNER					FIGURA PRI SAHU, LOVEC					OSEBA IZ BIBLIJE, JUDOV SIN					SORTA RDEČIH JABOLK					ŠPANSKI KOŠARKAR GASOL					PTIČNICA (ZASTAR.) AJDA KALAN																																												
APARAT ZA FOTOGRA- FIRANJE																																								NAŠ ODBOJKAR (ANDREJ) TENISAC WILANDER																																		
ZNANST- VENIK (POSMEH- LJIVO)																														LUNINA FAZA																																												
																																			BOJAN EMERŠIČ																																							
ČOPASTA AVSTRAL- SKA PAPIGA																									DENTIST																									NEMORAL- NOST					PRIRASLA MORSKA ŽIVAL																			
																														PREŽIV- NINA																																												
ROSA, KI ZMRZNE																									ANKETAR																																																	
																														ENRICO LETTA																																												
PALEC, COLA															RALLY PO NAŠE																									STAR SLOVAN					SRBSKI PISATELJ MATAVULJ PEVEC DIAMOND																													
															TUŠ																																																											
JOSIP ILIČIČ															PTICA Z DOLGIM KLJUNOM ŽIVEZ ZA ZIMO																																			GOBICE V USTIH SLOVENSKI FILOZOF (JAKOB)																								
SOZVOČJE VSAJ TREH TONOV																									GOSTA ZELENJA- VNA JUHA UGLEDEN DIRIGENT																																																	
LITOVSKI METALEC DISKA (VIRGILIUS)					ZVONE HRIBAR															KOZJA IZJAVA															POLITIK TURNŠEK															ALUMINIJ																								
					OPEKA Z LUKNJAMI															BLAŽKA MÜLLER										DACAR															AMERIŠKA PEVKA JOPLIN																													
NAŠA GLASBENA SKUPINA																																			PIAROVKA KOGEJ																																							
																																								TROPSKA OVIJALKA																																		
KRAJ PRI TRŽIČU															KOVINA																														KULTURNA RASTLINA DEL VRATNE ODPRTINE																				POČELO TAOIZMA									
AKTIVEN EVROPSKI VULKAN																				SORTA VINSKE TRTE ORGAN ZA VOHANJE																																																						
ODVETNI- KOVA STRANKA																														DROG ZA ZAVESO																																												
																														IGOR VIDMAR																																												
IGNAC (PO DOMAČE)																				TV VODI- TELJICA GIROTTO CAVAZZA																														100																								
LUKA V SEVERNEM IZRAELU, AKKO															SOVRAŽ- NIK																																								DEKURION - rimski poveljnik ALEKNA - litovski atlet (Virgilius) ŠTELIN - slovenski filozof (Jakob)																			

Geslo križanke, svoje ime in priimek ter naslov nam pošljite do 3. 1. 2018, na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Za križanko

Nagrajenec iz prejšnje številke:

Andrej Potočar, Noršinci 25, 9221 Martjanci.

Žrebanje je bilo opravljeno v studiu TV IDEJA.

APMS d.d.

Bakovska ulica 29a

9000 Murska Sobota

NAGRADA: 1x darilni bon v vrednosti 30,00 EUR za razpisni izlet ali potovanje, ki je v organizaciji Turistične agencije Klas. Izžrebani nagradjenec se z obvestilom, ki ga prejme s strani Mestne občine Murska Sobota, oglasi v poslovalnici Turistične agencije Klas Murska Sobota, Slomškova ul. 42, 9000 Murska Sobota (na avtobusni postaji).

**Rešitev križanke iz
prejšnje številke
vodoravno:**

START, TOKIO, OL, KU,
TOVOR, IVO, RONALDO,
AMBASADOR, JARD,
HARMONIKAR, NAT, AREAL,
MOLOH, ŽE, JIG, II,
MEDULIN, EJ, VRAGEC, DILE,
ČAPRA, VT, TIMOK,
ŠRANGA, LIČI, PAHNJENOST,
TOM, IR, ERIK, BABA, RAVS,
MNENJE, EN, OPREMA,
REALIST, MOTNINA, MILLER,
AVE, ŠINJEL, OKA, NAC,
OJNICA.

Slovenci s Srbi v Murski Soboti

Slovenska članska roketna reprezentanca se bo v pripravi na evropsko prvenstvo, ki bo januarja 2018 na Hrvaškem, ustavila tudi v pomurski prestolnici.

Slovenija : Srbija

Torek, 9. januar 2018,

ob 19.00

v dvorani OŠ III Murska Sobota

Foto: arhiv Rokometne zveze Slovenije

Naslednja številka Soboških novin izide v ponedeljek, 15. januarja 2018.

Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Dr. Robert Celec (predsednik), dr. Aleksander Jevšek, Aleša Kovač, Jasmina Opec Vöröš, Andrej Mešič, Goran Milošević, Marjan Žekš

Naslovnica: drevored Martina Luthra, foto: Aleš Cipot

Odgovorni urednik: Tadej Buzeti

Jezikovni pregled: Rajko Marinič

Grafična priprava: Jože Dolinšek, s. p.

Tisk: Jože Dolinšek, s. p.

Naklada: 7300 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva:

urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 19

ISSN št.: C501-4166

Spravljanje ledu na Ledavi

Nekoč so led spravljali, da so ga imeli dovolj (npr. v mesnicah).

Foto: Jože Kološa

Nekdanja zimska idila v središču Murske Sobot

Foto: Jože Kološa

Učitelji glasbene šole navdušili z nastopom

V začetku decembra so v Glasbeni šoli Murska Sobota pripravili 21. koncert učiteljev šole. Učitelji so tudi umetniki, saj z umetniškim potencialom bogatijo kulturno življenje v lokalnem okolju. Številnim lahko prisluhnemo na koncertih in drugih kulturnih dogodkih, tokrat pa so se predstavili v dvorani glasbene šole in obiskovalcem pričarali nepozaben glasbeni večer. / Jasmina Muhič

Slikarska platna pestrih barv

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota so predstavili razstavo del, ki so nastala na Mikkovih likovnih delavnicah. Likovna dela šestih avtorjev – Mirjane Slak, Darinke Gerlec, Milka Podleska, Darje Pajtler, Brigite Šavel in Zdenke Mecilošek Gerlec – so odraz uric slikanja in skupnega druženja ob četrtkih, ko, kot pravijo, ustvarjajo, se družijo in na slikarsko platno zrcalijo svoje sanje, občutja, želje ... Od letošnje jeseni delujejo pod novim vodstvom, saj jih po novem budno spremlja mentor likovni pedagog Tilen Červek. / Aleksandra Grah

Miklavž obdaril otroke v Markišavcih

Sicer nekaj dni po pravem miklavževem se je tudi v vaško-gasilskem domu v primestnih Markišavcih ustavil Miklavž v spremstvu kar treh parkljev. Kot je povedal zbranim otrokom iz kraja, kjer se lahko med nekaj več kot 200 ljudmi pohvalijo s kar 35 mladimi, vključno z osnovnošolci, je uradni Miklavžev večer zamudil zaradi preobilice dela, in se jim za to opravičil. Najmlajša med obdarovanci je bila letos sedemmesečna Vanesa, najstarejši pa trinajstletni Julij. / Geza Grabar

Člani Fotokluba Murska Sobota obeležili 20-letnico delovanja

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota so obletnico delovanja obeležili s slavnostno sejo, na kateri je Geza Kišfalvi iz območne enote Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti zaslužnim članom podelil bronaste, srebrne in zlate značke. Poleg izdaje zbornika so ob tej priložnosti člani kluba v avli knjižnice pripravili novo razstavo fotografij, ki sta jo odprla predsednik kluba mag. Iztok Lačen in župan Aleksander Jevšek. Župan je Fotoklubu Murska Sobota izročil občinsko priznanje. / Aleš Cipot

Obisk prvega dobrega moža v Bakovcih

Miklavževanje so za bakovske otroke pripravili v cerkvi sv. Ane, kjer so mladi pred prihodom prvega dobrega moža prisluhnili pripovedni in igrani zgodbi ter melodijam otroškega pevskega zbora. Med drugim so izvedeli, od kod izvira običaj obdarovanja in kaj je njegov glavni namen, ki se je ohranil vse do danes. Sv. Miklavža oziroma Nikolaja, ki goduje 6. decembra, so na obisk v Bakovce pospremili angeli, ki so uspeli pregnati tudi zlobne parklje. / Aleksandra Grah

Sveti Miklavž obiskal najmlajše v Krogu

Miklavž je z angeli in parklji na predvečer godu svetega Nikolaja obiskal najmlajše v Krogu, kjer že nekaj let pripravljajo miklavževanje. Zadnji dve leti so se odločili obuditi staro tradicijo in Miklavž otroke obišče kar na domu. Otroci so bili sprva seveda prestrašeni, a so pokazali veliko mero poguma, saj so vedeli, da bo kmalu sledil najboljši del večernega obiska – darilo. Sicer pa so v KS Krog čarobni december začeli že 3. decembra, ko je zagorela prva sveča na adventnem vencu velikanu. / A. G.

PRIREDITVE

petek, 22. 12. 2017, ob 11.00	slovesnost ob dnevu samostojnosti in enotnosti Trg zmage v Murski Soboti
----------------------------------	--

DOGODKI

torek, 19. 12. 2017, ob 10.00	zaključek zbiralne akcije Podari slikanico – spodbujaj bralno pismenost otrok, Romski akademski klub / PiŠK Murska Sobota
torek, 19. 12. 2017, ob 17.00	pravljična ura na prostem Trg zmage v Murski Soboti, Pravljična dežela
sreda, 20. 12. 2017, četrtek, 21. 12. 2017, petek, 22. 12. 2017, vsak dan od 11.00 do 19.00	BOŽIČNO SENJE V SOBOTI Slovenska ulica v Murski Soboti
četrtek, 21. 12. 2017, ob 10.00	pravljična ura na prostem Trg zmage v Murski Soboti, Pravljična dežela
sobota, 23. 12. 2017, ob 17.00	slovesnost ob 50-letnici Društva Sožitje Gledališče Park v Murski Soboti
nedelja, 31. 12. 2017, ob 17.00	silvestrovanje na prostem – program za otroke Trg zmage v Murski Soboti
nedelja, 31. 12. 2017, od 22.00	SILVESTROVANJE NA PROSTEM Trg zmage v Murski Soboti

KONCERTI

torek, 19. 12. 2017, ob 19.00	muzikal Osnovne šole III »Od vrat do vrat« Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 20. 12. 2017, ob 19.00	praznični koncert BELI BOŽIČ S TREMI TENORJI, (tenoristi Vladimir Čadež, Tim Ribič in Janez Triler) Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 23. 12. 2017, ob 10.30	božične pesmi – Pevski zbor Štefan Kovač BTC City Murska Sobota
nedelja, 24. 12. 2017, ob 10.00	božično-novoletna glasba: Eroplan Jazz Banda BTC City Murska Sobota
ponedeljek, 25. 12. 2017, ob 21.00	božični koncert: Disciplin A Kitschme (BG/SRB) Mikkov klubski prostor
petek, 12. 1. 2018, ob 19.00	koncert »LETNI ČASI«, Abonmajski orkester KD Franca Bernika Domžale z Nino Strnad in Nuško Drašček, dirigent Mate Bekavac Gledališče Park v Murski Soboti

GLEDALIŠKE PREDSTAVE ZA OTROKE

četrtek, 21. 12. 2017, ob 17.00	Ribič Pepe in prihod Božička BTC City Murska Sobota
četrtek, 4. 1. 2018, ob 10.30	Primož Suhodolčan: »ŽIVALSKÉ NOVICE«, koprodukcija Gledališča Koper in SNG Nova Gorica / Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 5. 1. 2018, ob 9.15 in 11.00	Primož Suhodolčan: »ŽIVALSKÉ NOVICE«, koprodukcija Gledališča Koper in SNG Nova Gorica / Gledališče Park v Murski Soboti
ponedeljek, 15. 1. 2018, ob 10.00 in 17.00	lutkovna predstava Fran Levstik: »KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO«, Lutkovno gledališče Ljubljana Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 16. 1. 2018, ob 9.15 in 10.45	lutkovna predstava Fran Levstik: »KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO«, Lutkovno gledališče Ljubljana Gledališče Park v Murski Soboti

GLEDALIŠKE PREDSTAVE

četrtek, 21. 12. 2017, ob 19.00	»TVOJ BODOČI BIVŠI MOŽ«, stand up predstava Vida Valiča / Gledališče Park v Murski Soboti
------------------------------------	--

PREDAVANJA

ponedeljek, 18. 12. 2017, ob 19.00	potopisno predavanje Iztoka Bončine: »JAPONSKA« / Gledališče Park v Murski Soboti
---------------------------------------	--

RAZSTAVE

torek, 19. 12. 2017, ob 18.00 (na ogled do 19. 1. 2018)	gostujoča razstava Knjižnica grada Beograd: Literatura Branka Čopića – Pravljična otroštva in revolucije / PiŠK Murska Sobota
četrtek, 21. 12. 2017, ob 18.00 (na ogled do 6. 1. 2018)	23. slikarska kolonija Primož Trubar Moravske Toplice, SPD Primož Trubar, EC na Slovenskem in Občina Moravske Toplice / PiŠK Murska Sobota
sreda, 3. 1. 2018 (na ogled do 20. 1. 2018)	Slike Franca Škrabana PiŠK Murska Sobota
torek, 9. 1. 2018, ob 18.00 (na ogled do 9. 2. 2018)	»Velika črta«, JSKD PiŠK Murska Sobota
četrtek, 11. 1. 2018, ob 18.00 (na ogled do 22. 2. 2018)	odprtje dveh razstav: Samo Perpar: »3delne slike« (Velika galerija), Ignac Meden: »Portreti« (Mala galerija) / Galerija Murska Sobota

BREZPLAČNO DRSANJE ZA OBČANE

PRAVLJIČNA DEŽELA

HIŠKA PRAZNIČNIH DOBROT

Foto: Ksenija Glažar

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Za objavo dogodkov in koordinacijo terminov dogodkov se obrnite na TIC Murska Sobota, tel: 02/534 11 30, e-pošta: tic.ms@zks-ms.si

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je zadolžen tudi za koordinacijo prireditev v Mestni občini Murska Sobota. Organizatorje kulturnih, turističnih in športnih prireditev vabimo, da v naši turistični pisarni (Turistično-informacijski center Murska Sobota) preverijo, kateri dnevi so že zasedeni z dogodki.